

Проектот е финансиран
од Европската Унија

Интегритет и антикорупција
во бизнис секторот

ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРЖАВНИТЕ / ЈАВНИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА 2015-2019

**ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА
НА РАБОТЕЊЕТО НА
ДРЖАВНИТЕ / ЈАВНИТЕ
ПРЕТПРИЈАТИЈА
2015-2019**

Декември, 2020

Издавач: Центар за граѓански комуникации
Автор: Павле Гацов, Здружение на даночни советници
Лектура: Татјана Б. Ефтимовска
Превод на англиски јазик: Лингва Експерт
Дизајн и печатење: Бригада дизајн
Тираж: 200
Бесплатен/некомерцијален тираж

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

658.115:[005.52:658.14(497.7)](047.31)

ГАЦОВ, Павле
ФИНАНСИСКА анализа на работењето на државните претпријатија /
[автор Павле Гацов]. - Скопје : Центар за граѓански комуникации,
2020. - 135, 135 стр. : табели ; 25 см

Насл. стр. на припечатениот текст: Financial analysis of the operations
of state-owned enterprises. - Обата текста меѓусебно печатени во
спротивни насоки. - Текст на мак. и англ. јазик

ISBN 978-608-4709-93-0

а) Државни претпријатија -- Финансиска анализа -- Македонија --
Истражувања

COBISS.MK-ID 52836869

Овој проект е финансиран од Европската Унија. Содржината на оваа публикација е единствена одговорност на Центарот за граѓански комуникации и на ниту еден начин не може да се смета дека ги одразува гледиштата на Европската Унија.

РЕЗИМЕ	7
МЕТОДОЛОШКИ ОБЈАСНУВАЊА.....	13
ПРОСЕЧНИ ФИНАНСИСКИ ИНДИКАТОРИ НА 30те АНАЛИЗИРАНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА.....	15
Профитабилност.....	20
Ефикасност.....	20
Финансиска стабилност.....	21
Економичност.....	21
Ликвидност.....	22
ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА НА 30 ПРЕТПРИЈАТИЈА ВО СОПСТВЕНОСТ НА ДРЖАВАТА/ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА.....	23
1. АД Електрани на Северна Македонија, Скопје.....	25
Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 – 2019 година.....	25
Профитабилност.....	26
Ефикасност.....	26
Финансиска стабилност.....	27
Економичност.....	27
Ликвидност.....	27
2. Јавно претпријатие за државни патишта, Скопје.....	28
Просечни финансиски индикатори.....	28
Профитабилност.....	29
Ефикасност.....	29
Финансиска стабилност.....	29
Економичност.....	30
Ликвидност.....	30
3. АД МЕПСО, Скопје.....	31
Просечни финансиски индикатори.....	31
Профитабилност.....	32
Ефикасност.....	32
Финансиска стабилност.....	33
Економичност.....	33
Ликвидност.....	33
4. Јавно сообраќајно претпријатије, Скопје.....	34
Просечни финансиски индикатори.....	34
Профитабилност.....	35
Ефикасност.....	35
Финансиска стабилност.....	35
Економичност.....	36
Ликвидност.....	36
5. ЈП Национални шуми, Скопје.....	37
Просечни финансиски индикатори.....	37
Профитабилност.....	38
Ефикасност.....	38
Финансиска стабилност.....	39
Економичност.....	39
Ликвидност.....	39
6. ЈП Водовод и канализација, Скопје.....	40
Просечни финансиски индикатори.....	40
Профитабилност.....	41
Ефикасност.....	42
Финансиска стабилност.....	42
Економичност.....	42
Ликвидност.....	42

7. Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД-Скопје	43
Просечни финансиски индикатори.....	43
Профитабилност.....	44
Ефикасност	45
Финансиска стабилност	45
Економичност	45
Ликвидност	45
8. ЈП Комунална хигиена, Скопје	46
Просечни финансиски индикатори.....	46
Профитабилност.....	47
Ефикасност	47
Финансиска стабилност	48
Економичност	48
Ликвидност	48
9. АД Пошта на Северна Македонија	49
Просечни финансиски индикатори.....	49
Профитабилност.....	51
Ефикасност	51
Финансиска стабилност	51
Економичност	51
Ликвидност	51
10. ЈП за одржување и заштита на магистралните и регионалните патишта - Скопје	52
Просечни финансиски индикатори.....	52
Профитабилност.....	53
Ефикасност	54
Финансиска стабилност	54
Економичност	54
Ликвидност	54
11. АД М-НАВ, Скопје	55
Просечни финансиски индикатори.....	55
Профитабилност.....	56
Ефикасност	56
Финансиска стабилност	57
Економичност	57
Ликвидност	57
12. Национална Радио-телевизија- Скопје	58
Просечни финансиски индикатори.....	58
Профитабилност.....	59
Ефикасност	59
Финансиска стабилност	60
Економичност	60
Ликвидност	60
13. ЈП за железничка инфраструктура МЖ, Скопје	61
Просечни финансиски индикатори.....	61
Профитабилност.....	62
Ефикасност	62
Финансиска стабилност	63
Економичност	63
Ликвидност	63
14. АД за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, Скопје	64
Просечни финансиски индикатори.....	64
Профитабилност.....	65
Ефикасност	65
Финансиска стабилност	65
Економичност	66
Ликвидност	66

15.АД Водостопанство на Република Северна Македонија	67
Просечни финансиски индикатори.....	67
Профитабилност.....	68
Ефикасност.....	68
Финансиска стабилност.....	69
Економичност.....	69
Ликвидност.....	69
16.ЈП Пракови и зеленило Скопје	70
Просечни финансиски индикатори.....	70
Профитабилност.....	71
Ефикасност.....	71
Финансиска стабилност.....	72
Економичност.....	72
Ликвидност.....	72
17.ЈП за комунални дејности Комуналец, Струмица	73
Просечни финансиски индикатори.....	73
Профитабилност.....	74
Ефикасност.....	74
Финансиска стабилност.....	75
Економичност.....	75
Ликвидност.....	75
18.ЈП Улици и патишта, Скопје	76
Просечни финансиски индикатори.....	76
Профитабилност.....	77
Ефикасност.....	77
Финансиска стабилност.....	78
Економичност.....	78
Ликвидност.....	78
19.ЈП Национална Радиодифузија, Скопје	79
Просечни финансиски индикатори.....	79
Профитабилност.....	80
Ефикасност.....	80
Финансиска стабилност.....	81
Економичност.....	81
Ликвидност.....	81
20.МЈП за снабдување со вода за пиење, одведување и пречистување на отпадни и атмосферски води на општина Охрид и Струга и заштита на Охридското Езеро - ПРОАКВА, Струга	82
Просечни финансиски индикатори.....	82
Профитабилност.....	83
Ефикасност.....	84
Финансиска стабилност.....	84
Економичност.....	84
Ликвидност.....	84
21. ЈКП Водовод, Битола	85
Просечни финансиски индикатори.....	85
Профитабилност.....	86
Ефикасност.....	86
Финансиска стабилност.....	87
Економичност.....	87
Ликвидност.....	87
22.ЈП за комунално-производни и услужни работи ИСАР, Штип	88
Просечни финансиски индикатори.....	88
Профитабилност.....	89
Ефикасност.....	89
Финансиска стабилност.....	90
Економичност.....	90
Ликвидност.....	90

23.Јавно претпријатие ВОДОВОД Куманово.....	91
Просечни финансиски индикатори.....	91
Профитабилност.....	92
Ефикасност.....	92
Финансиска стабилност.....	92
Економичност.....	93
Ликвидност.....	93
24.Јавно претпријатие Стрежево, Битола.....	94
Просечни финансиски индикатори.....	94
Профитабилност.....	95
Ефикасност.....	95
Финансиска стабилност.....	95
Економичност.....	96
Ликвидност.....	96
25.ГРАДСКИ ТРГОВСКИ ЦЕНТАР АД Скопје.....	97
Просечни финансиски индикатори.....	97
Профитабилност.....	98
Ефикасност.....	98
Финансиска стабилност.....	99
Економичност.....	99
Ликвидност.....	99
26.Јавно комунално претпријатие ТЕТОВО, Тетово.....	100
Просечни финансиски индикатори.....	100
Профитабилност.....	101
Ефикасност.....	101
Финансиска стабилност.....	102
Економичност.....	102
Ликвидност.....	102
27.Јавно комунално претпријатие Водовод, Кочани.....	103
Просечни финансиски индикатори.....	103
Профитабилност.....	104
Ефикасност.....	104
Финансиска стабилност.....	105
Економичност.....	105
Ликвидност.....	105
28.Акционерско друштво за производство на електрична енергија ТЕЦ, Неготино.....	106
Просечни финансиски индикатори.....	106
Профитабилност.....	107
Ефикасност.....	107
Финансиска стабилност.....	108
Економичност.....	108
Ликвидност.....	108
29.Јавно комунално претпријатие ДЕРВЕН, Велес.....	109
Просечни финансиски индикатори.....	109
Профитабилност.....	110
Ефикасност.....	110
Финансиска стабилност.....	111
Економичност.....	111
Ликвидност.....	111
30.АД за приредување игри на среќа Државна лотарија, Скопје.....	112
Просечни финансиски индикатори.....	112
Профитабилност.....	113
Ефикасност.....	113
Финансиска стабилност.....	114
Економичност.....	114
Ликвидност.....	114

РЕЗИМЕ

Предмет на финансиска анализа се 30 најголеми претпријатија основани од државата и од единиците на локалната самоуправа. Станува збор за претпријатија, чиешто вкупни приходи во 2019 година изнесувале 44.992.939.558 денари, односно 732 милиони евра. На крајот 2019та година во нив работеле вкупно 22.140 работници. Анализата е направена врз основа на 5 групи на финансиски индикатори изведени од годишните сметки на претпријатијата за периодот 2015-2019 година. Станува збор за индикаторите за профитабилност, ефикасност, финансиска стабилност, економичност и ликвидност на претпријатијата.

Анализата ја детектира состојбата и успешноста во работењето на сите 30 претпријатија заедно и за секое од нив поединечно. Ова е проширување на минатогодишната ваква анализа чија цел е на едно место ги сумира информациите за финансиското работење на претпријатија основани од државата и од единиците на локалната самоуправа.

Дел од сумарните наоди покажуваат дека:

- 30 најголеми претпријатија основани од државата и од локалната самоуправа за периодот 2019 – 2015 година остварените вкупни приходи ги зголемиле за само 2%.
- Просечната стапка на профитабилност за анализираниите 5 години изнесува скромни 6%, а за 2019 година профитабилноста покажува извесно подобрување (6,5%). Средствата што ги поседуваат овие претпријатија со ваков профит би ги обновиле за 38 години, а вложениот и заработен капитал би го вратиле за 32 години. Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.
- Наплатата на побарувањата на анализираниите компании претставува слаба алка на работењето и изнесува 253 дена за 5те години, односно 205 дена за 2019 година. Ваквите долги рокови на наплата се поврзани со повремените отписи на побарувањата за целите на финансиското известување.
- Обврските ги плаќаат во уште подолги рокови, за 484 дена просечно, односно 365 дена за 2019 година. Вообичаено во бизнисот компаниите што плаќаат со вака долги рокови се избегнуваат, или заради роковите на плаќање им се даваат значително повисоки цени од пазарните.
- Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на анализираниите претпријатија се малку повисоки од нивниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање е во зоната на безбедност (88% во просек за 5 години, односно 91% за 2019 година).
- Анализираниите претпријатија успеваат да работат позитивно, покривајќи ги вкупните расходи во целост и остварувајќи вишок на приходи од 4% (за 2019 година, 3%).
- Анализираниите претпријатија поседуваат доволно парични средства за покривање на краткорочните обврски.

За сите претпријатија е направена и поединечна анализа. Претпријатијата се подредени според големината на нивните приходи остварени во 2019 година. Во продолжение се дел од наодите:

АД Електрани на Северна Македонија, Скопје: Вкупните приходи во 2019 година се помали за околу 21% во однос на 2015 година. Во исто време бројот на вработени пораснал за 5% и изнесувал 4.751. Сепак, претпријатието работи профитабилно благодарение на поекономичното работење, во 2018 година имало највисока профитабилност со стапка од 12,2%; во 2019 година профитабилноста паднала на само 1,5% (просек на 30те претпријатија за 5те години: 6%).

ЈП за државни патишта, Скопје: Бројот на вработени за 5 години пораснал за 23%, но истовремено и приходите се зголемиле за 47%. Претпријатието има висока профитабилност од 34,8% просечно, односно 33,6% за 2019 година, што е значително над просекот. Претпријатието ја подобрува својата позиција во однос на добавувачите. Обврските ги плаќа просечно за 228 дена, но во 2019 година овој индикатор е значително подобар и изнесува дури 43 дена.

АД МЕПСО, Скопје: Бројот на вработени за 5 години пораснал за 26%, а на приходите за 4,18%. Профитабилноста на претпријатието за 5те години е променлива и главно зависи од набавната цена на електричната енергија за одделни периоди. Највисока профитабилност претпријатието има во 2015 година (13,5%), а најмала во 2016 година (3%), додека стапката на профитабилност за 2019 година изнесува 8,2%.

ЈСП, Скопје: Изворите на финансирање на средствата покажуваат дека претпријатието целосно ги има подјадено сопствените извори на финансирање и дека се работи за компанија што ја поседуваат доверителите. Кредитната способност покажува дека финансиските можности на претпријатието се слаби и дека самофинансирањето е негативна големина.

ЈП Национални шуми, Скопје: Бројот на вработени за 5 години се намалил за 4,5%, додека вкупните приходи бележат пораст од високи 838%. Претпријатието успева да работи позитивно, покривајќи ги вкупните расходи во целост и остварувајќи вишок на приходи (за 2019 година, 2%). Но, односот на финансиските приходи и финансиските расходи е негативен со оглед дека често пати за некакви проектни набавки претпријатието се задолжува кај финансиски институции.

ЈП Водовод и канализација, Скопје: Претпријатието за 2019 остварило нето добивка, за разлика од 2018 година кога искажало загуба во износ од 54.280.652 денари (883 илјади евра). Со загуба работело и во 2015 година. Наплатата на побарувањата има тренд на подобрување на 163 дена за 2019 година. За разлика од наплатата, обврските во просек за анализираниот период ги плаќа за 1.656 дена, а во 2019 година овој рок е изнесува 1.636 дена.

Железници на РСМ, Транспорт АД, Скопје: Вкупните приходи во 2018 година се помали за 21% во однос на 2019 година, а бројот на вработени се намалил за 18,6%. Претпријатието постојано искажува загуба во работењето во анализираниот 5 годишен период. Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се поголеми од нејзиниот капитал и резерви.

ЈП Комунална хигиена, Скопје: Вкупните приходи во 2019 година се поголеми за околу 4,3% во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година. Во исто време бројот на вработени се зголемил за 4,2%. Наплатата на побарувањата на претпријатието изнесува 80 дена просечно, а плаќањето на обврските за 74 дена. Изворите на финансирање на средствата со сопствени извори се високи, и ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието.

АД Пошта на Северна Македонија, Скопје: Трета година по ред претпријатието искажува загуба. Трендот на намалување на приходите за 12,8% споредено меѓу 2019 и 2015 година и намалувањето на бројот на работниците за 9,7% не бил проследен со соодветно намалување на расходите.

ЈП за одржување и заштита на магистралните и регионалните патишта - Скопје: Компанијата на крајот на 2019 година има основна главнина, резерви и тековна добивка во износ од 132.662.916 денари, а пренесена загуба од дури 760.391.147 денари. Загубата за 6 пати ги надминува капиталот и резервите. Обврските на компанијата на крајот на 2019 година изнесуваат 1.181.609.987 денари и се повисоки за повеќе од 9 пати од капиталот и резервите на компаниите. Компанијата е „поседувана“ од доверителите. Вистинско решение за ваквата состојба е санирање на компанија.

АД М-НАВ, Скопје: Вкупните приходи во 2019 година бележат раст од 39,2% споредени со 2015 година. Бројот на вработени во 2019 година изнесува 300 лица, што е зголемување во однос на 2015 година (270 лице) за 11%. Средствата што ги поседува претпријатието 88% се финансирани од сопствени извори, додека 12% од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Национална Радио-телевизија, Скопје: Вкупните приходи во 2019 година се помали за 28% во однос на 2015 година. Во истиот период бројот на вработени се намалил за 15%. Претпријатието не врши доволна контрола на трошоците и покрај намалувањето на бројот на вработени.

ЈП за железничка инфраструктура МЖ, Скопје: Претпријатието постојано искажува загуба во работењето во анализираниот 5-годишен период. Вкупната загуба изнесува 2.756.329.216 денари (околу 44,8 милиони евра). Средствата што ги поседува претпријатието, 92% се финансирани од сопствени извори, додека 8% од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

АД за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, Скопје: Вкупните приходи во 2019 година се помали за 47,9% во однос на 2015 година. Во исто време бројот на вработени се зголемил од 317 во 2015 година на 362 вработени во 2019 година (14%). Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се половина од нејзиниот капитал и резерви (42% во просек и 45% во 2019 година), а степенот на самофинансирање е исто така слаб (27% просечно, односно 26% за 2019 година).

АД Водостопанство на РСМ, Скопје: Просечната стапка на профитабилност на претпријатието од 8,7% е повисока од онаа на анализираните претпријатија која изнесува 6%. Средствата што ги поседува претпријатието, 24% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува само 6%), додека 76% (за 2019 година, овој процент изнесува 94%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

ЈП Паркови и зеленило, Скопје: Во три од анализираните четири години претпријатието работи со загуби. Освен за 2016 година, за останатите години искажана е загуба во вкупен износ од 34.137.349 денари (555.000 евра). Во исто време бројот на вработени е намален за 5%. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е негативен во просек и изнесува - 92%.

ЈП за комунални дејности Комуналец, Струмица: Претпријатието работи со добивки во анализираниот период, вкупните расходи ги покрива со вкупните приходи и остварува вишок од 3% во анализираниот период од 5 години. Претпријатието ги наплатува побарувањата за 449 дена просечно за 5те години, односно за 461 дена за 2019 година. Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќала за 437 ден, а во 2019 година овој рок е зголемен на 581 ден. Претпријатието има најголем процентуален пораст на бројот на вработени од сите 30 анализирани претпријатија за 5те години, со процент на пораст од 59,2% (од 240 вработени во 2015 на 382 вработени во 2019 година).

ЈП Улици и патишта, Скопје: Вкупните приходи на ЈП Улици и патишта, Скопје во 2019 година се поголеми за 39,1% во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година, а бројот на вработените е зголемен за 14,3%. Просечната стапка на профитабилност на претпријатието изнесува 10,9%. Претпријатието ги наплатува побарувањата за 202 дена просечно, а обврските ги плаќала за 234 дена просечно.

ЈП Национална Радиодифузија, Скопје: Вкупните приходи на претпријатието во 2019 година се помали за 25,7% во однос на 2015 година, а бројот на вработени е намален за 17,1%. Но, просечната стапка на профитабилност на претпријатието е висока и изнесува 24,6% просечно за анализираниот период, а за 2018 година дури 36,0%. Профитабилноста на компанијата е неколкукратно повисока од анализираниите претпријатија.

МЈП ПРОАКВА, Струга: Претпријатието е ликвидирано во 2019та, и за последната година од оваа анализа истото не е земено предвид. За останатиот четиригодишен период, со исклучок на 2018та, во сите останати години остварена е нето-загуба. Во периодот од 2015 до 2018 година, вкупните приходи на претпријатието имаат нагорен тренд (зголемени за 34,6%). Во истиот период претпријатието го има намалено бројот на вработени за 7,3%. Претпријатието со сопствени извори финансира само 10% од своите средства, а останатите 90% од средствата се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

ЈКП Водовод, Битола: Вкупните приходи во 2019 година се поголеми за 8% во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година. Претпријатието искажува загуба за 2017 година во износ до 26.316.409 денари (428.000 евра). Бројот на вработени во 2015 година изнесувал 230 и се намалил на 215 вработени во 2019 година; намалување на бројот на вработените од 6,5%. Просечната стапка на профитабилност на претпријатието е ниска и изнесува само 0,3%.

ЈП за комунално-производни и услужни работи ИСАР, Штип: Вкупните приходи во 2019 година се поголеми за околу 2,3% во однос на 2015 година. Во исто време, бројот на вработени се намалил за 1,8%. Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието во просек се незначително пониски од нивниот капитал и резерви, и изнесува 97%, додека степенот на самофинансирање е во безбедна зона, со просечни 80% (80% во 2019 година).

ЈП Водовод, Куманово: Профитабилноста на претпријатието во анализираниот период е променлива. Најголема нето-добивка претпријатието има во 2019та година, додека во 2017та и 2018та остварува нето-загуба. Претпријатието главно се финансира со задолжување. Само 18% од средствата претпријатието ги финансира со сопствени извори, додека останатите 82% се набавени на товар на добавувачите (кредиторите). Претпријатието не е економично. Во анализираниот период вкупните приходи ги покриваат вкупните расходи и остваруваат вишок од незначителен 1%.

ЈП Стрежево, Битола: Во сите години кои се предмет на оваа анализа претпријатието остварува нето-загуба. Претпријатието не е економично. Не успева да ги покрие вкупните расходи со вкупните приходи, односно со вкупните приходи остава непокриени -51% од вкупните расходи во анализираниот период. Овој показател за 2019та година изнесува -50%.

Градски Трговски Центар АД, Скопје: Претпријатието не работи профитабилно. Во просек, во анализираниот 5 годишен период претпријатието остава -13% од вкупните расходи непокриени со вкупните приходи. Во 2019та година овој показател е влошен и изнесува -16%. Во исто време бројот на вработени пораснал за 7,9% во петгодишниот период. Со оглед на тоа што ГТЦ се финансира со сопствени средства и има ниски финансиски расходи проблемот на претпријатието лежи во ниските оперативни приходи.

Јавно комунално претпријатие, Тетово: Во три од анализираниите години (од 2016 до 2018), претпријатието искажува загуба. Приходите во 2019 бележат зголемување од 68,2% во однос на 2015, а бројот на вработени се намалил за 21,3%. Наплатата на побарувањата на претпријатието изнесува 1.146 дена просечно, а обврските во просек за анализираниот период ги плаќала за 1.229 дена.

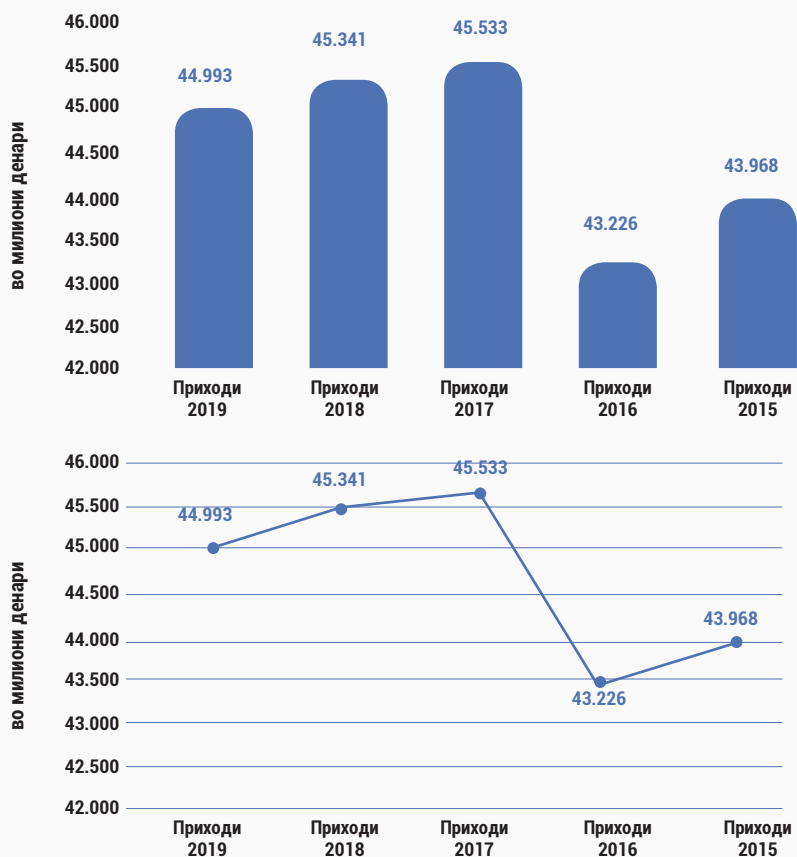
ЈКП Водовод, Кочани: Претпријатието работи позитивно во анализираниот период, остварува вишок од 1% во анализираниот период од 5 години, а за 2019 година расходите се речиси еднакви на приходите. Претпријатието ги наплатува побарувањата на претпријатието за 473 дена просечно, а обврските во просек за анализираниот период ги плаќало за 160 дена.

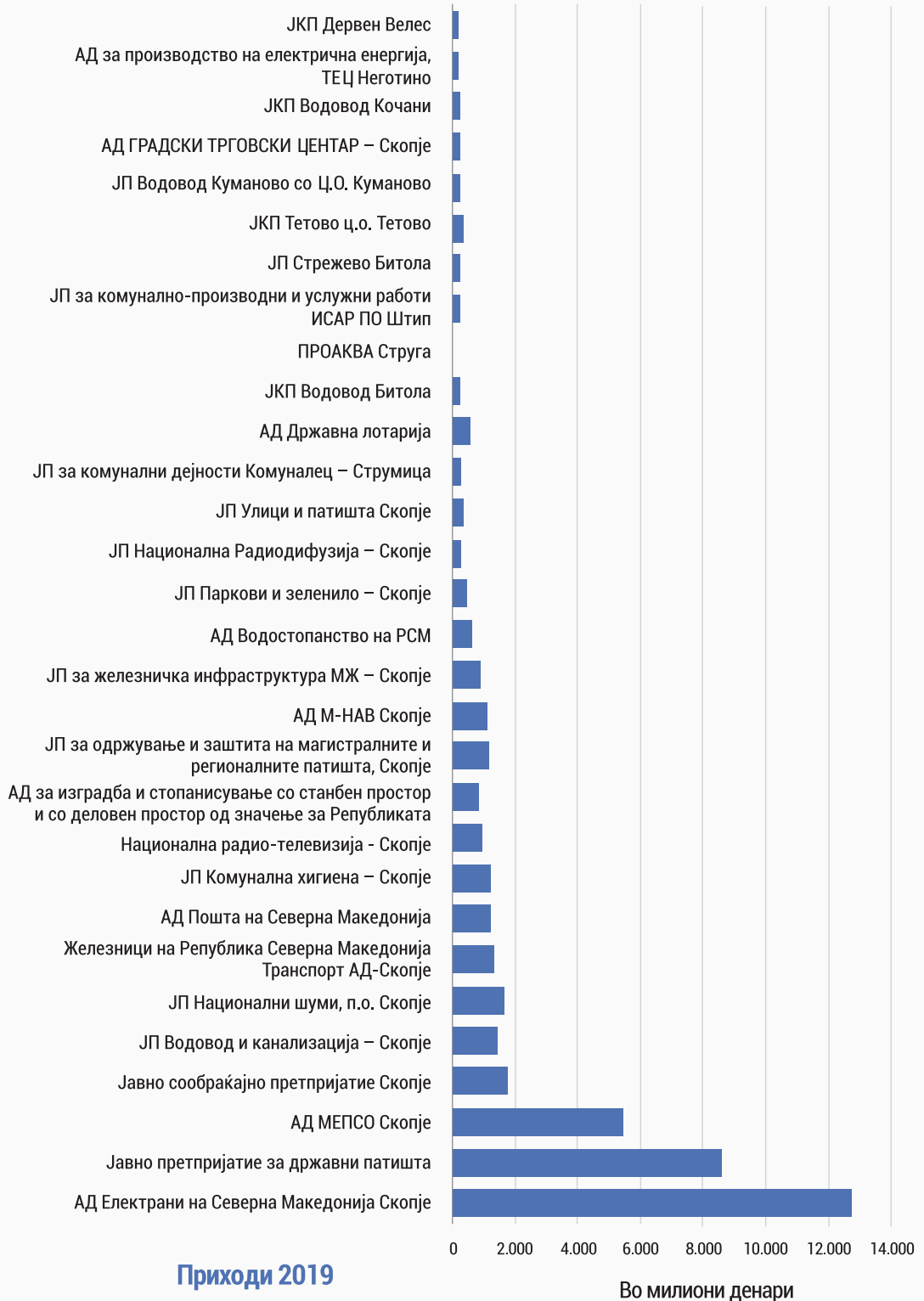
АД ТЕЦ, Неготино: Претпријатието работи позитивно во анализираниот период, остварува вишок од 5% во анализираниот период. Средствата што ги поседува претпријатието, 99% се финансирани од сопствени извори, додека 1% од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

ЈКП Дервен, Велес: Претпријатието искажува загуба за 2018 и 2019та година, како и тренд на стагнирање на вкупните приходи (во 2019 стапката на пораст споредена со 2015 година иснесува само 0,5%). Во анализираниот период бројот на вработени е намален за 8,8%. Просечната стапка на профитабилноста за анализираните 5 години иснесува 2,8%. Претпријатието ги наплатува побарувањата за 598 дена просечно, а обврските во просек за анализираниот период ги плаќало за 167 дена.

АД Државна лотарија, Скопје: Вкупните приходи на претпријатието во 2019 година бележат раст од 322,3% споредени со 2015та година. Во истиот период, бројот на вработени бележи раст од 37,8%. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е високо позитивен. Претпријатието е високо ликвидно. Паричните средства се доволни за покривање на краткорочните обврски (моменталната ликвидност во просек е 154%, односно 219% во 2019 година).

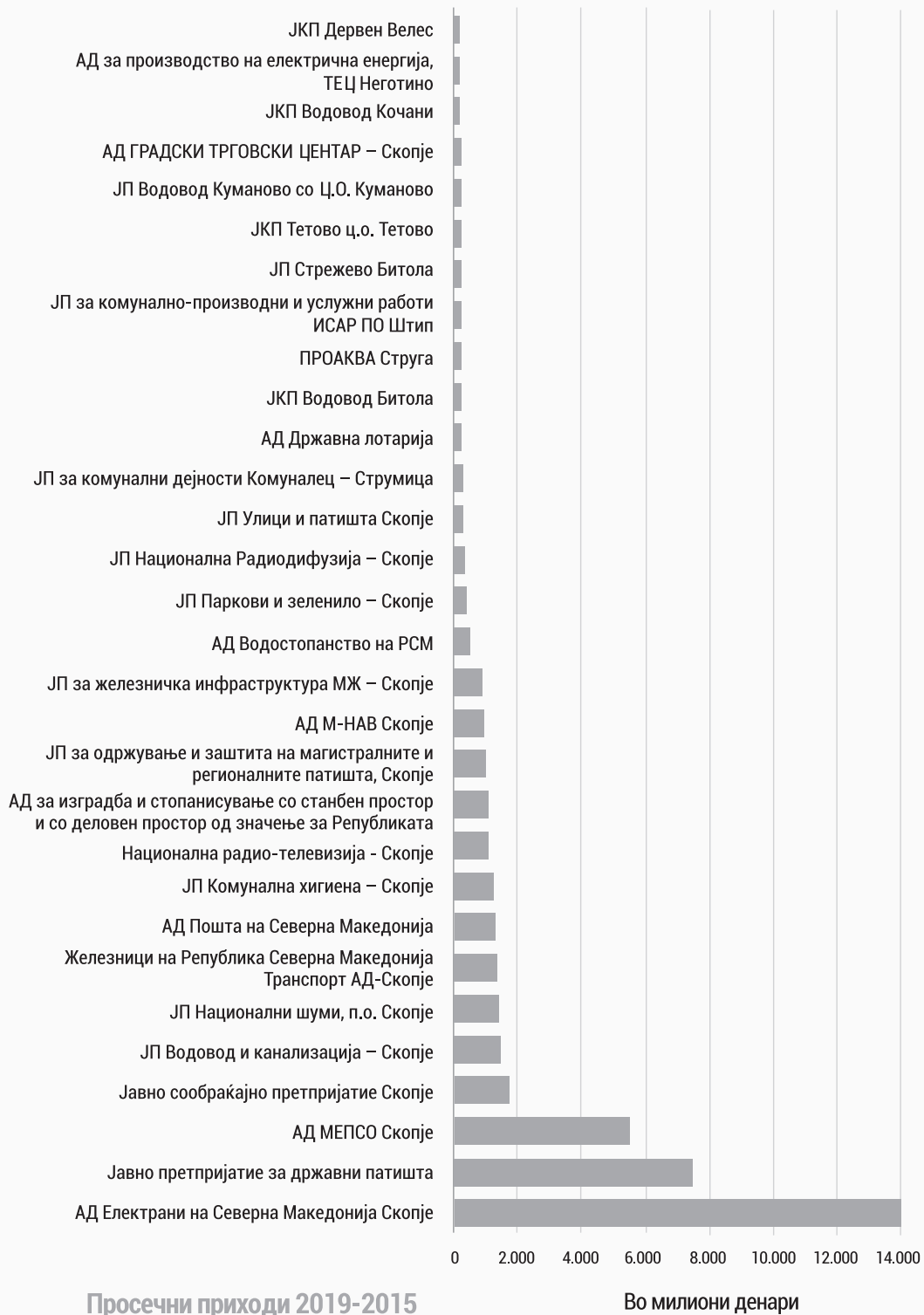
Вкупно приходи на 30те државни / јавни претпријатија по години

Приходи 2019

Во милиони денари

Просечни приходи 2019-2015

Во милиони денари

МЕТОДОЛОШКИ ОБЈАСНУВАЊА

Методологијата на финансиската анализа се потпира на годишната сметка/финансиски извештаи на претпријатијата коишто се изготвени согласно со меѓународните стандарди за финансиско известување. Годишните сметка/финансиските извештаи се статички извештаи и од нивното читање се добиваат информации за минати настани. Тие претставуваат 'рбет на финансиското известување, но само заедно со производите на финансиската анализа (финансиски индикатори и нивно релевантно толкување) ќе станат едно тело и ќе емитираат динамични информации коишто од минатото, преку сегашноста ќе овозможат согледување на иднината на деловните ентитети. Ваквиот преод од минати настани кон идни можности го овозможува токму финансиска анализа.

Предмет на оваа анализа беа годишните сметки на 30 најголеми државни претпријатија (акционерски друштва и јавни претпријатија основани од државата и од единиците на локалната самоуправа).

За потребите на оваа анализа од Централниот регистар на Република Северна Македонија беше побарано да калкулира 17 избрани финансиски индикатори реферирани на јавно објавените годишни сметки на 30те селектирани претпријатија.

Индикаторите се избрани врз основа на Методологијата за анализа на годишните сметки (финансиските извештаи) на јавните претпријатија, претпријатијата (АД) во државна сопственост и во сопственост на единиците на локалната самоуправа, изготвена во рамките на овој проект.

Финансиските индикатори беа пресметани од доставените годишни сметки кои заради својата форма, нивната стандардизираност и унифицираност на содржината и со тоа можноста за споредување на податоците што ги содржат претставуваат единствена споредлива основа за ваков тип на анализи.

Добиените податоците од анализата ја детектираат состојбата и успешноста во работењето на претпријатието.

Пресметани беа 5 групи на финансиски индикатори според следната листа:

ПРОФИТАБИЛНОСТ

- Однос на добивката за деловната година и вкупните приходи (%)
- Однос на добивката за деловната година и вкупната актива (%)
- Однос на добивката за деловната година и капитал и резерви (%)
- Добивка за деловната година по работник (во денари)

ЕФИКАСНОСТ

- Денови на врзување на залихите (цел број): Однос меѓу производот на вредноста на залихите и бројот на деновите во годината спрема приходите од редовното работење
- Денови на наплата на побарувањата (цел број): Однос меѓу производот на вредноста на побарувањата и бројот на деновите во годината спрема приходите од редовното работење
- Денови на плаќање на обврските (цел број): Однос меѓу производот на вредноста на краткорочните обврски и бројот на деновите во годината спрема трошоците од редовното работење

ФИНАНСИСКА СТАБИЛНОСТ

- Финансиска сигурност: Учество на капиталот и резервите во вкупната пасива (%)
- Степен на кредитна способност: Однос меѓу капиталот и резервите, долгорочните резервирања и долгорочните обврски со постојаните средства (%)
- Степен на самофинансирање: Однос меѓу капиталот и резервите, долгорочните резервирања и постојаните средства и залихите (%)
- Степен на задолженост: Однос на вкупните долгови со капиталот и резервите (%)

ЕКОНОМИЧНОСТ

- Однос меѓу приходите и расходите од работењето (%)
- Однос меѓу финансиските приходи и финансиските расходи (%)
- Однос меѓу редовните и финансиските приходи и редовните и финансиските расходи (%)

ЛИКВИДНОСТ

- Моментна ликвидност: Однос меѓу паричните средства и хартиите од вредност и краткорочните обврски (%)
- Тековна ликвидност: Однос меѓу тековните средства намалени за залихите и краткорочните обврски (%)
- Општа ликвидност: Однос меѓу тековните средства и краткорочните обврски (%)

Односите на ставки/позиции се корисна алатка преку која можат да бидат прикажани многуте врски меѓу финансиските сметки, односно позиции (линиски ставки) од финансиските извештаи. Тие прикажуваат еден износ во споредба со друг.

Приказ - што покажуваат различните категории на финансиски индикатори

Категорија	Опис
Ефикасност (Активност)	Односите за активност мерат колку ефикасно една компанија може да ги извршува секојдневните активности, како што се наплата на побарувањата и менаџирање на залихите, односно управување со активата
Финансиска стабилност	Односите на финансиска стабилност ја мерат финансиската сила базирана на сопствените извори на финансирање во однос на туѓите извори на средства
Економичност	Односите на економичност ги мерат ефектите од потрошените средства (направените расходи)
Ликвидност/ Солвентност	Односите за ликвидност ја мерат способноста на претпријатието да ги исполни своите краткорочни обврски, односно да ги подмири своите долгорочни обврски
Профитабилност	Односите за профитабилност ја мерат способноста на една компанија да генерира профит со ангажираните средства

Односи за ефикасност/активност: Односите за ефикасност / активност укажуваат колку ефикасно се искористени средствата на претпријатието и затоа често се нарекуваат односи за користење на (управување со) средствата. Оваа категорија на односи мери колку успешно деловниот субјект ги менаџира различните активности што ги води, односно како ги управува своите средства. Односите за активност покажуваат дали управувањето со работниот капитал и долгорочните средства е ефикасно. Ефикасното управување со средствата има директен одраз (ефект) врз ликвидноста, па затоа некои односи за активност се користат исто така и за утврдување (мерење) на ликвидноста.

Односи за финансиска стабилност: Односите за финансиска стабилност укажуваат на финансиската сила на претпријатието, на изворите на финансирање на средствата, сопствени или туѓи, го покажуваат степенот на самофинансирање и степенот на кредитна спостобност.

Односи за економичност: Односите за економичност ги мерат ефектите од потрошените средства (направените расходи).

Односи за ликвидност/солвентност: Анализата на ликвидноста е фокусирана на готовинските текови и има за цел да ја определи можноста на деловниот субјект да ги исполни своите краткорочни обврски. Индикаторите за ликвидноста мерат колку брзо средствата може да бидат претворени (конвертирани) во готовина. Односите за ликвидност укажуваат на можноста една компанија да ги исплати своите краткорочни обврски. Во секојдневните деловни активности, менаџирањето на ликвидноста се постигнува преку ефикасно употребување на средствата. Солвентноста ја претставува способноста на една компанија да ги покрие своите долгорочни обврски. За да се утврди оваа способност потребно е да се направи детална анализа на финансиската структура што ја има претпријатието. Односите за солвентност обезбедуваат податоци за релативниот износ на долговите во капиталната структура на претпријатието, како и способноста на заработување и приливи на готовински текови со коишто претпријатието ќе може да ги покрие каматите и другите фиксни трошоци (кирии, лизинг).

Односи за профитабилност: Способноста да се генерира профит од инвестираниот капитал е важен индикатор за вредноста на претпријатието и пропорционално на тоа за вредноста на хартиите од вредност што таа ги издава. Поради ова, многу аналитичари во својата анализа се фокусираат на индикаторите коишто ја мерат профитабилноста на претпријатието. Профитабилноста ја одразува конкурентската позиција на една компанија, а воедно и квалитетот на нејзиниот менаџмент. Извештајот за сеопфатната добивка ги открива изворите на приходи како и компонентите коишто ги сочинуваат трошоците. Остварениот нето-профит кој е последна редовна линиска ставка на билансот на успех може да биде распределен на содружниците или пак, да биде задржан во претпријатието. Реинвестираниот (задржаниот) нето-профит ја подобрува солвентноста и служи како ублажувач за краткорочните проблеми.

ПРОСЕЧНИ ФИНАНСИСКИ ИНДИКАТОРИ НА 30те АНАЛИЗИРАНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА (ПЕРИОД: 2015-2019 ГОДИНА)

Субјекти на финансиската анализа се 30 најголеми претпријатија основани од државата и од локалната самоуправа од кои: 10 се акционерски друштва основани од Владата на РСМ, 6 се јавни претпријатија основани од Владата на РСМ, 13 јавни претпријатија основани од единиците на локалната самоуправа и 1 јавно претпријатие основано од Собранието на РСМ.

Во анализираните 30 претпријатија на крајот на 2019 година работеле вкупно 22.140 работници, што е пад за 4% споредено со 2015 година. Во целиот анализиран период компанија со најголем број на вработени е АД Електрани на Северна Македонија, додека компанијата со највисок пораст а број на вработени во петгодишниот период е ЈП за комунални дејности Комуналец – Струмица (стапката на пораст во 2019 споредено со 2015 изнесува 59%). Во прилог следува детален приказ за просечен годишен број на вработени за секое од 30те претпријатија во соодветната година.

Преглед на број на вработени

Ранг	Претпријатие	2019		2018		2017		2016		2015		Апсолуен пораст
		Број на вработени	% на пораст	Број на вработени	% на пораст	Број на вработени	% на пораст	Број на вработени	% на пораст	Број на вработени	% на пораст	
1	АД Електрани на Северна Македонија, Скопје	4.751	-0,1%	4.754	-1,9%	4.847	0,8%	4.810	6,3%	4.527	4,9%	224
2	ЈП Национални шуми, Скопје	2.274	1,1%	2.250	1,4%	2.220	-6,4%	2.373	-0,4%	2.382	-4,5%	-108
3	АД Пошта на Северна Македонија, Скопје	2.054	-4,8%	2.157	-4,8%	2.265	1,3%	2.237	-1,6%	2.274	-9,7%	-220
4	ЈП Комунална хигиена, Скопје	1.337	11,1%	1.203	-3,9%	1.252	-2,0%	1.277	-0,5%	1.283	4,2%	54
5	Јавно сообраќајно претпријатие, Скопје	1.298	-2,0%	1.325	-6,7%	1.420	7,2%	1.325	-6,0%	1.410	-7,9%	-112
6	ЈП Водовод и канализација, Скопје	1.255	2,1%	1.229	4,1%	1.181	-3,2%	1.220	-1,1%	1.233	1,8%	22
7	ЈП за железничка инфраструктура МЖ, Скопје	955	-4,9%	1.004	-8,1%	1.093	-8,0%	1.188	-2,9%	1.223	-21,9%	-268
8	Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД, Скопје	933	0,0%	933	-8,9%	1.024	-7,1%	1.102	-3,8%	1.146	-18,6%	-213
9	Национална радио-телевизија, Скопје	773	-5,5%	818	-3,2%	845	-2,3%	865	-4,6%	907	-14,8%	-134
10	ЈП за одржување и заштита на магистралните и регионалните патништа Македонија пат, Скопје	714	-6,5%	764	-3,3%	790	-3,4%	818	-4,1%	853	-16,3%	-139

11	АД МЕПСО, Скопје	653	11,6%	585	2,3%	572	-0,3%	574	10,4%	520	25,6%	133
12	АД Водостопан- ство на РСМ, Скопје	539	-5,9%	573	19,4%	480	-4,0%	500	26,3%	396	36,1%	143
13	ЈП Паркови и зеленило, Скопје	513	-10,3%	572	14,2%	501	-5,6%	531	-1,7%	540	-5,0%	-27
14	Јавно претпри- јатие за држав- ни патишта, Скопје	457	7,0%	427	9,2%	391	0,0%	391	5,1%	372	22,8%	85
15	ЈП за комунал- ни дејности Комуналец, Струмица	382	-5,0%	402	14,9%	350	52,2%	230	-4,2%	240	59,2%	142
16	АД за изградба и стопанисува- ње со станбен простор и со де- ловен простор од значење за Републиката, Скопје	362	2,0%	355	5,7%	336	-2,9%	346	9,1%	317	14,2%	45
17	ЈП за комунал- но-производни и услужни рабо- ти ИСАР, Штип	320	-4,8%	336	-2,3%	344	-0,6%	346	6,1%	326	-1,8%	-6
18	ЈКП Дервен, Велес	302	-7,6%	327	10,1%	297	-6,0%	316	-4,5%	331	-8,8%	-29
19	АД М-НАВ, Скопје	300	4,2%	288	5,5%	273	0,4%	272	0,7%	270	11,1%	30
20	ЈП Улицы и патишта, Скопје	272	1,9%	267	0,0%	267	9,0%	245	2,9%	238	14,3%	34
21	ЈП Стрежево, Битола	238	3,0%	231	-5,7%	245	-2,8%	252	-3,4%	261	-8,8%	-23
22	ЈКП Водовод, Кочани	227	-0,9%	229	4,6%	219	-0,5%	220	-2,2%	225	0,9%	2
23	ЈП Водовод, Куманово	223	-5,9%	237	10,2%	215	-2,7%	221	-0,9%	223	0,0%	0

24	ЈКП Водовод, Битола	215	-1,4%	218	-5,2%	230	2,2%	225	-2,2%	230	-6,5%	-15
25	АД за производ-ство на елек-трична енер-гија, ТЕЦ, Неготино	208	3,0%	202	2,0%	198	-5,3%	209	-4,1%	218	-4,6%	-10
26	АД ГРАДСКИ ТРГОВСКИ ЦЕНТАР, Скопје	204	5,7%	193	5,5%	183	2,2%	179	-5,3%	189	7,9%	15
27	ЈКП Тетово, Тетово	189	-6,9%	203	-5,1%	214	-7,0%	230	-4,2%	240	-21,3%	-51
28	ЈП Национална Радиодифузија, Скопје	141	-2,1%	144	-10,0%	160	-3,0%	165	-2,9%	170	-17,1%	-29
29	АД Државна лотарија, Скопје	51	2,0%	50	19,0%	42	2,4%	41	10,8%	37	37,8%	14
30	МЈП ПРОАКВА, Струга	0	-100,0%	455	-3,4%	471	-1,1%	476	-3,1%	491	-100,0%	-491
	Вкупен број на вработени	22.140	-2,6%	22.731	-0,8%	22.925	-1,1%	23.184	0,5%	23.072	-4,0%	-932

Преглед на нето добивка

Ранг	Претпријатие	Нето добивка / загуба 2019	% на пораст	Нето добивка / загуба 2018	% на пораст	Нето добивка / загуба 2017	% на пораст	Нето добивка / загуба 2016	% на пораст	Нето добивка / загуба 2015	% на промена 2019-2015	Апсолутен пораст 2019-2015
1	Јавно претпријатие за државни патншта	2.885.000.995	15,4%	2.499.257.805	-51,7%	5.178.880.138	150,5%	2.067.617.292	99,6%	1.035.873.313	178,5%	1.849.127.682
2	АД МЕПСО Скопје	445.774.821	13,0%	394.417.552	-43,3%	695.063.859	353,7%	153.183.421	-77,1%	669.921.879	-33,5%	-224.147.058
3	АД Државна логарија	306.963.525	50,6%	203.813.367	76,0%	115.799.308	265,1%	31.715.322	714,8%	3.892.549	7785,9%	303.070.976
4	АД Електрани на Северна Македонија Скопје	193.339.975	-88,4%	1.673.505.149	217,1%	527.772.171	-37,3%	842.279.166	105,4%	410.143.602	-52,9%	-216.803.627
5	ЈП Национална Радиодифузија – Скопје	104.885.811	-20,2%	1.31.504.637	188,7%	45.551.124	-1,5%	46.230.979	-18,4%	56.669.796	85,1%	48.216.015
6	ЈКП Тетово цо. Тетово	73.317.205	-696,5%	-12.290.534	-74,2%	-47.651.072	175,9%	-17.273.659	-1265,7%	1.481.791	4847,9%	71.835.414
7	ЈП Водовод и канализација – Скопје	44.601.545	-182,2%	-54.280.652	-151,5%	105.347.132	2205,9%	4.568.681	-102,5%	-185.175.195	-124,1%	229.776.740
8	ЈП за одржување и заштита на магистралните и регионалните патншта, Скопје	43.758.505	119,0%	19.981.340	-54,5%	43.909.035	120,6%	19.900.965	-140,0%	-49.706.993	-188,0%	93.465.498
9	ЈП Улицы и патншта Скопје	30.057.272	-10,5%	33.574.833	-55,7%	75.713.593	6191,6%	1.203.400	-96,5%	34.715.615	-13,4%	-4.658.343
10	АД М-НАВ Скопје	28.794.312	-81,8%	158.353.588	9,4%	144.786.334	676,0%	18.658.573	-80,1%	93.536.917	-69,2%	-64.742.605
11	ЈП Национални шуми, п.о. Скопје	24.753.431	54,0%	16.073.712	-76,3%	67.936.727	3203,5%	2.056.503	-97,1%	71.496.298	-65,4%	-46.742.867
12	ЈП Паркови и зеленило – Скопје	14.747.715	-393,4%	-5.026.716	-63,0%	-13.595.788	-51,8%	3.251.475	-117,3%	-18.766.320	-178,6%	33.514.035
13	АД за производство на електрична енергија, ТЕЦ Неготино	10.708.250	61,3%	6.636.804	62,7%	4.078.709	-56,9%	9.461.556	80,5%	5.243.036	104,2%	5.465.214
14	АД за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значаење за Републиката	7.134.565	130,9%	3.089.737	-97,5%	122.805.591	48,9%	82.466.436	-59,6%	204.171.094	-96,5%	-197.036.529
15	ЈП за комунални дејности Комуналац – Струмица	2.406.323	-44,9%	4.366.258	-60,9%	11.170.120	34,5%	8.307.692	41,5%	5.870.214	-59,0%	-3.463.891
16	ЈП Водовод Куманово со Ц.О. Куманово	944.692	-184,3%	-1.120.159	-23,3%	-1.460.954	-668,4%	257.028	-61,6%	669.876	41,0%	274.816
17	ЈП за комунално-производни и услужни работи ИСАР ПО Штип	238.095	-97,6%	9.805.340	-192,2%	-10.632.424	-258,6%	6.702.984	49,9%	4.472.843	-94,7%	-4.234.748
18	ЈКП Водовод Кочани	167.977	20,7%	139.191	-74,0%	535.676	-88,5%	4.664.918	581,9%	684.078	-75,4%	-516.101
19	ЈКП Водовод Бигтала	144.662	-91,4%	1.672.709	-106,4%	-26.316.409	-11548,5%	229.868	-79,4%	1.118.431	-87,1%	-973.769
20	АД Водостопанство на РСМ	70.020	-99,3%	10.082.567	99,0%	6.342.437	-83,6%	38.759.952	-39,8%	64.425.216	-99,9%	-64.355.196
21	МЛП за снабдување со вода за пиење, одредување и пречистување на отпадни и атмосферски води на о.п.п.на Охрид и Струга за заштита на Охридското Езеро ПРОАКВА Струга	0	-100,0%	15.570.379	-126,5%	-58.717.391	21,2%	-48.429.016	-4,4%	-50.647.895	-100,0%	50.647.895
22	ЈКП Деревен Велес	-15.510.857	-0,3%	-15.562.092	-386,4%	5.434.114	-56,7%	12.552.729	41,5%	8.872.337	-274,8%	-24.383.194
23	Јавно сообраќајно претпријатие Скопје	-16.878.679	-115,5%	109.074.320	49,5%	72.979.617	11,8%	65.260.231	-10,6%	72.979.617	-123,1%	-89.858.296
24	АД ГРАДСКИ ТРГОВСКИ ЦЕНТАР – Скопје	-34.349.185	32,7%	-25.892.922	-23,7%	-33.936.691	-2959,8%	1.186.680	-54,0%	2.582.291	-1430,2%	-36.931.476
25	АД Пошта на Северна Македонија	-65.157.702	-60,0%	-166.754.206	-9,7%	-184.566.099	-17758,3%	1.045.207	-78,9%	4.959.666	-1413,8%	-70.117.368
26	ЈП Комунална хигиена – Скопје	-71.710.669	-422,7%	22.224.537	-71,2%	77.177.786	-41,0%	130.761.629	307,7%	32.075.399	-323,6%	-103.786.068
27	ЈП Стрежево Бигтала	-221.016.293	-6,2%	-235.679.892	2,5%	-229.890.692	0,4%	-228.966.663	3,3%	-221.629.645	-0,3%	613.352
28	ЈП за железничка инфраструктура МК – Скопје	-340.618.551	-9,4%	-375.827.928	-15,3%	-443.856.790	-10,3%	-494.702.046	0,7%	-491.264.129	-30,7%	150.645.578
29	Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД-Скопје	-403.954.584	-16,1%	-481.450.368	-4,1%	-501.989.091	-27,1%	-688.315.382	-1551,5%	47.421.345	-951,8%	-451.375.929
30	Национална радио-телевизија - Скопје	-527.146.597	1925,8%	-26.021.894	-470,1%	7.030.752	-89,8%	68.701.666	32,9%	51.700.382	-1119,6%	-578.846.979
	Вкупно	2.521.466.579	-35,6%	3.913.236.462	-32,0%	5.755.700.822	168,5%	2.143.337.587	14,8%	1.867.787.408	35,0%	653.679.171

Профитабилност

30те анализирани претпријатија за периодот 2015 – 2019 година остварените вкупни приходи ги зголемиле за 2,33%. Просечната стапка на профитабилност за анализираниите 5 години изнесува скромни 6%, а за 2019 година профитабилноста покажува извесно подобрување (6,5%).

Ако се смета дека 10% е задоволително ниво на профитабилност за претпријатија од приватен сектор, произлегува дека анализираната група на претпријатија не остварува оптимална профитабилност, иако профитабилноста е повисока од просечниот каматен принос во периодот. Причините и можностите за подобрување на овој синтетички индикатор се на страната на зголемување на приходите, односно на страната на намалувањето на трошоците (бројот на вработени, непродуктивните набавки и сл.).

Средствата што ги поседуваат овие претпријатија со ваков профит би ги обновиле за 38 години, а вложениот и заработен капитал би го вратиле за 32 години. Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Индикатори на профитабилност

Индекс на пад/раст на вкупните приходи, однос: 2019 спрема 2015 г.	
Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	6.0 %
Просечна профитабилност во 2019 година	6.5 %
Просечен поврат на средствата ROA	2.7 %
Со вакво темпо претпријатието би ги вратила вложените средства за	38 години
Просечен поврат на капиталот ROE	3.2 %
Со вакво темпо претпријатието би ги вратиле вложениот капитал за	32 години

Ефикасност

Претпријатието своите залихи ги продаваат за 61 ден просечно, а во 2019 година за 64 дена. Брзото ослободување од залихите претставува добро управување со средствата. Овие индикатори се неспоредливи и зависат од природата на работење на претпријатието. Оние претпријатија што работат со недвижности (продажба на станови на пример) имаат значително подолги рокови на продажба на залихите.

Наплатата на побарувањата на анализираниите претпријатија претставува слаба алка на работењето и изнесува 253 дена за 5те години, односно 205 дена за 2019 година. Ваквите долги рокови на наплата се поврзани со повремени отписи на побарувањата за целите на финансиското известување.

Од друга страна, анализираниите претпријатија своите обврски ги плаќаат во уште подолги рокови, за 484 дена просечно, односно 365 дена за 2019 година. Вообичаено во бизнисот претпријатијата што плаќаат со вака долги рокови се избегнуваат, или заради роковите на плаќање им се даваат значително повисоки цени од пазарните.

Индикатори на ефикасност

2015-2019: Просечен број на денови на ослободување (продавање) на залихите	61 ден
Просечен број на денови на ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	64 дена
2015-2019: Просечен број на денови на наплата на побарувањата од извршена продажба	253 дена
Просечен број на денови на наплата на извршената продажба во 2019 година	205 дена
2015-2019: Просечен број на денови на плаќање на обврските кон добавувачите	484 дена
Просечен број на денови на плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	365 дена

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседуваат анализираниите претпријатија, 55% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент е значително подобрен и изнесува 91%), додека 45% (за 2019 година, овој процент исто така изнесува 45%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите) и сè уште не им се платени.

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на анализираниите претпријатија се малку повисоки од нивниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање е во зоната на безбедност (88%, односно 91% за 2019 година).

Индикатори за финансиска стабилност

2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	55%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	91%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансираат со некаква форма на задолжување	45%
Остатокот од средствата ги финансираат со некаква форма на задолжување во 2019 година	45%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	102%
Просечната кредитна способност во 2019 година изнесува	106%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	88%
Степенот на самофинансирање во 2019 година изнесува	91%

Економичност

Анализираниите претпријатија успеваат да работат позитивно, покривајќи ги вкупните расходи во целост и остварувајќи вишок на приходи од 4% (за 2019 година, 3%). Овој однос кај финансиските приходи во однос на финансиските расходи е несразмерно подобар, но без особена важност.

Индикатори за економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	4%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	3%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	141.031
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	251.314
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	5%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019 година	6%

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Анализираниите претпријатија поседуваат доволно парични средства за покривање на краткорочните обврски (115%, односно 164%). Овој однос е уште подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 350% просечно, односно 348% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на анализираниите претпријатија.

Индикатори за ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност изнесува	115
Просечната моментна ликвидност во 2019 година изнесува	164
2015-2019: Просечната тековна ликвидност изнесува	350
Просечната тековна ликвидност во 2019 година изнесува	348
2015-2019: Просечната општа ликвидност изнесува	445
Просечната општа ликвидност во 2019 година изнесува	446

**ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА
НА 30 ПРЕТПРИЈАТИЈА ВО
СОПСТВЕНОСТ
НА ДРЖАВАТА/ЕДИНИЦИТЕ НА
ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА**

(подредени според големината на приходите остварени во
2019 год.)

АД Електрани на Северна Македонија, Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	12,752,734,558	13,740,748,747	13,468,048,477	13,941,083,401	16,075,406,675

Вкупните приходи на АД Електрани на Северна Македонија Скопје во 2019 година се помали за околу 21% во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 – 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	5.2	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	1.5	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	3.8	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	26	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	2.0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	49	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	65	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	72	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	185	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	62	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	341	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	70	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	67	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	81	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	33	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	19	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	109	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	115	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	87	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	97	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	9	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусокво 2019 година	2	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-78.6	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусокво 2019	-54.0	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	7	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	2	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	10	%
Просечната моментна ликвидност	20	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	151.6	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	217.1	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	212	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	308	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Иако претпријатието е едно од најпрофитабилните од сите анализирани претпријатија во рамките на оваа публикација, сепак истото бележи пад на вкупните приходи од година во година. Највисоки вкупни приходи има остварено во 2015 (16 милијарди денари), додека најниски вкупни приходи остварени се во 2019 година (12,7 милијарди денари). Претпријатието работело најпрофитабилно во 2018 година со стапка од 12,2% (просек на 30те претпријатија: 6%).

Просечната стапка на профитабилност за анализираниите 5 години изнесува скромни 5,2% и иако ова претпријатие до 2018 имало просечна профитабилност незначително повисока од просечната стапка на профитабилност на 30те анализирани претпријатија, со вклучувањето на 2019 година просечната стапка на профитабилност на АД Електрани на РСМ е за 0,8 п.п. пониска од просекот на 30те претпријатија.

Претпријатието има мали можности да влијае на зголемување на приходите со оглед дека цената на струјата е регулирана големина и дека не може да влијае на природните ресурси од коишто зависи производството на струја (дождови, ветер), со исклучок на ископот на јаглен, како и на обемот на продажбата заради недостатокот на струја на домашниот пазар (со ретки исклучоци кога продажба се врши и на странски пазари по цени кои се повисоки од домашните регулирани цени), произлегува дека можности за подобрување на профитабилноста може да се бараат главно на страната на намалувањето на трошоците (бројот на вработени, непродуктивните набавки и сл.).

Средствата што ги поседува претпријатието со ваков профит би се обновиле за 26 година, што е подобро од просекот (просек на 30те претпријатија: 38 години), а вложениот и заработен капитал претпријатието би го вратиле за 49 години што е полошо од просекот (просек на 30те претпријатија: 32 години).

Полошиот резултат на ROE коефициентот произлегува од големината на самата компанија, односно од износот на вложениот и на заработениот капитал на претпријатието. Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Претпријатието своите залихи ги продава за 65 дена просечно (струјата нема можност да се чува како залиха, но затоа јагленот и дел од другите ресурси на претпријатието се нејзини залихи), а во 2019 година за 72 денови. Овие индикатори се во рангот на просечни, но очигледен е нагорен тренд на деновите потребни да се „ослободат“ од залихите од година во година. Брзото ослободување од залихите претставува добро управување со средствата. Овие индикатори се неспоредливи и зависат од природата на работење на претпријатието.

Наплатата на побарувањата на компанијата има тренд на значително подобрување и изнесува 185 дена просечно за 5те години, односно 62 дена за 2019 година. Скратувањето на роковите за наплата на побарувањата значи подобрување на управувањето со побарувањата на претпријатието.

Претпријатието го подобрува својот компаниски имиџ пред добавувачите, имено обврските во просек за анализираниот период ги плаќала за 341 дена, а во 2019 година овој рок е скратен на само 70 дена и е значително подобар од просекот на 30те анализирани претпријатија.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 67% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува дури 81%), додека 33% (за 2019 година, овој процент изнесува 19%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се малку повисоки од нивниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање е во зоната на безбедност (87%, односно 97% за 2019 година).

Економичност

Претпријатието успева да работи позитивно, покривајќи ги вкупните расходи во целост и остварувајќи вишок на приходи од 9% (за 2019 година, 2%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е негативен со оглед дека често пати за некакви проектни набавки претпријатието се задолжува кај странски и кај домашни банки.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со слаба ликвидност (парични средства) запокривање на краткорочните обврски (10%, односно 20%). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со коишто може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 152% просечно, односно 217% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

Јавно претпријатие за државни патишта, Скопје

Година					
Вкупни приходи по години	2019	2018	2017	2016	2015
	8,583,374,230	7,653,790,913	8,997,297,157	6,352,384,970	5,836,480,098

Вкупните приходи на **Јавно претпријатие за државни патишта Скопје** во 2019 година се **поголеми** за околу **47%** во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	34.8	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	33.6	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	3.2	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	32	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	5.5	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	18	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	0	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	0	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатава за	0	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	2	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	228	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	43	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	58	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	54	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	42	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	46	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	97	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	95	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	60	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	55	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	96	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	97	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	295.6	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-40.8	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	67	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	52	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	56	%
Просечната моментна ликвидност	39	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	59.2	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	46.1	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	59	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	46	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Претпријатието има висока профитабилност од 34,8% просечно, односно 33,6% за 2019 година, што е значително над просекот (за околу 6 пати) на анализираниите 30 претпријатија.

Средствата што ги поседува претпријатието би се обновиле за 32 година, а вложениот и заработен капитал би го вратиле за 18 години што е подобро од просекот.

Ефикасност

Според службените податоци на Централниот регистар на РСМ, обртот на залихите на претпријатието е нула. Нула е и индикаторот за обртот (денови на наплата) на побарувањата.

Претпријатието ја влошува својата позиција во однос на добавувачите. Обврските ги плаќа просечно за 228 дена, но во 2019 година овој индикатор е значително подобрен и изнесува само 43 дена.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 58% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 54%), додека 42% (за 2018 година, овој процент изнесува 46%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се речиси исти со капиталот и со резервите на компанијата, додека степенот на самофинансирање е во зоната на безбедност (97%, односно 95% за 2019 година).

Економичност

Претпријатието работи позитивно, покривајќи ги вкупните расходи во целост и остварувајќи вишок на приходи од дури 96% (за 2019 година, 97%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи во просек е речиси 3 пати позитивен, додека за 2019 година е негативан за -41%, односно претпријатието има повисоки расходи за финансирање од приходите што ги остварува од финансирање.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со парични средства за покривање на краткорочните обврски од 56%, односно 39% за 2019 година. Овој однос е малку подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 59% просечно, односно 46% за 2019 година. Општата ликвидност е идентична со тековната ликвидност.

АД МЕПСО, Скопје

Година					
Вкупни приходи по години	2019	2018	2017	2016	2015
	5,456,517,720	6,147,788,903	5,529,187,817	5,162,551,338	5,237,528,283

Вкупните приходи на АД МЕПСО Скопје во 2019 година се **поголеми** за околу **4,1%** во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	8.7	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	8.2	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	4.7	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	21	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	8.3	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	12	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	4	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	4	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	56	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	34	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	103	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	42	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	59	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	69	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	41	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	31	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	101	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	112	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	76	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	90	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	13	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	10	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-46.3	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-23.0	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	11	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	10	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	110	%
Просечната моментна ликвидност	214	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	176.0	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	288.8	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	180	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	295	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Профитабилноста на претпријатието за 5те години е променлива и главно зависи од набавната цена на електричната енергија за одделни периоди. Највисока профитабилност претпријатието има во 2015 година (13,5%) и во 2017 година (12,6%), најмала во 2016 година (3%), додека стапката на профитабилност за 2019 година изнесува 8,2%, односно просечната стапка за 5те години изнесува 8,7% што е повисоко од просекот на анализираниите 30 претпријатија (6,0%).

Претпријатието има мали можности да влијае на зголемување на приходите со оглед дека цената на електричната енергија е со регулирана големина. Постојат можности да се врши набавка по пониски цени, од главниот домашен добавувач (ЕЛЕМ) и од странски добавувачи, преку берза и сл. Освен кај набавката на струја, можности за подобрување на профитабилноста може да се бараат главно на страната на намалувањето на трошоците (бројот на вработени, непродуктивните набавки и сл.).

Средствата што ги поседува претпријатието со ваков профит би се обновиле за 21 година, што е подобро од просекот (38 години), а вложениот и заработен капитал би го вратила за 12 години што е значително подобро од просекот (32 години). Подобириот резултат на ROE коефициентот произлегува од задоволителните профити во однос на не толку големиот износ на вложен капитал (околу 55 милиони евра) и заработениот капитал на претпријатието (исто така околу 55 милиони евра). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Очекувано, а со оглед дека претпријатието продава електрична енергија (која не се чува на залиха) своите залихи ги продава за 4 дена просечно, а овој показател е ист и за 2019та година. Брзото ослободување од останатите залихи (разни добра, материјали, отпад и сл.) претставува добро управување со средствата.

Овие индикатори се неспоредливи и зависат од природата на работење на претпријатието.

Наплатата на побарувањата на компанијата има тренд на подобрување и изнесува 56 дена просечно за 5те години, односно 34 дена за 2019 година. Скратувањето на роковите за наплата на побарувањата значи подобрување на управувањето со побарувањата на претпријатието.

Претпријатието го подобрува својот компаниски имиџ пред добавувачите, имено обврските во просек за анализираниот период ги плаќала за 103 дена, а во 2019 година овој рок е скратен на само 42 дена.

Сите индикатори во категоријата ефикасност се далеку подобри од просекот на анализираните претпријатија.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 59% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 69%), додека 41% (за 2019 година, овој процент изнесува 31%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието во просек се малку пониски од нивниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање е во зоната на безбедност (76% просечно, односно 90% за 2019 година).

Економичност

Претпријатието успева да работи позитивно, покривајќи ги вкупните расходи во целост и остварувајќи вишок на приходи од 13% (за 2019 овој индикатор изнесува 10%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е негативен со оглед дека често пати за некакви проектни набавки претпријатието се задолжува кај странски и кај домашни банки.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со висока моментна ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (100%, односно 214%). Овој однос е уште повисок ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 176% просечно, односно 289% за 2019 година. Претпријатието би можело вишокот на ликвидност да ја пласира во краткорочни депозити, со што показателот за покриеност на финансиските расходи со финансиски приходи би се подобрил или алтернативно да го зголеми степенот на финансирање со сопствени средства, со што ви се намалиле трошоците по основ на позајмици и кредити.

Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително извесно влијае на влошување на сликата за ликвидноста на претпријатието (180% просечно, односно 295% за 2019 година).

Јавно сообраќајно претпријатије, Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	1,787,321,183	1,858,687,165	1,683,279,720	1,544,732,307	1,850,176,672

Вкупните приходи на **Јавно сообраќајно претпријатије, Скопје** во 2019 година се **помали** за околу **-3,4%** во однос на вкупните приходи исказани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	3.6	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0.0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	4.0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	25	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	-41.4	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	-2	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	11	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	9	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	30	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	10	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	115	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	120	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	-12	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	-7	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	112	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	107	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	14	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	13	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	-16	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	-9	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	2	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	-1	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	2,704.5	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	82.3	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	4	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	-1	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	98	%
Просечната моментна ликвидност	64	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	115.9	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	84.5	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	133	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	94	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност за 5те години на претпријатието од 3,6% е пониска од онаа на анализираните претпријатија која изнесува 6,0%. За 2019 година, согласно евиденцијата на Централниот Регистар на Република Северна Македонија овој индикатор изнесува 0, што значи дека претпријатието во 2019 година остварило нето загуба.

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваков профит, би се обновиле за 25 години, што е подобро од просекот за 30те претпријатија. Сепак, во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Претпријатието доминантно врши услуги на транспорт на луѓе, а залихите што ги стекнува во работењето ги продава за 11 дена просечно, а во 2019 година за 9 дена.

Побарувањата претпријатието ги наплатува за 30 дена просечно за 5те години, односно за 10 дена за 2019 година. Времето на наплата на побарувањата е значително подобра од просекот.

За разлика од наплатата, обврските во просек за анализираниот период ги плаќала за 115 дена, а во 2019 година овој рок е дополнително зголемен на 120 дена. Роковите во кои се плаќаат обврските се подобри од просекот, но сепак се високи споредени со она што е нормална пракса да се види во приватниот сектор.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата покажуваат дека претпријатието целосно ги има подјадено сопствените извори на финансирање и дека се работи за компанија што ја поседуваат доверителите.

Кредитната способност покажува дека финансиските можности на претпријатието се слаби и дека самофинансирањето е негативна големина.

Економичност

Претпријатието во анализираниот 5 годишен период ги покрива вкупните расходи со вкупните приходи и остава вишок од 2%, што е двојно пониско од просекот за 30те претпријатија.

Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е високо позитивен, но тоа не влијае значајно на подобрување на состојбата на претпријатието.

Ликвидност

Ликвидноста е најквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со доволна ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (98% просечно, односно 64% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 116% просечно, односно 85% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

ЈП Национални шуми, Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	1,661,793,467	1,679,017,907	1,715,605,872	1,636,015,794	177,109,154

Вкупните приходи на **Национални шуми ЈП Скопје** во 2018 година се **поголеми** за значајни **838,3%** во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	2.1	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	1.5	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0.1	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	1205	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	0.1	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	1867	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	33	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	27	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	33	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	17	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	297	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	361	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	98	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	98	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	2	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	2	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	100	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	100	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	99	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	99	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	3	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	2	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-36.9	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-74.2	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	3	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	2	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	7	%
Просечната моментна ликвидност	1	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	55.6	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	36.0	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	76	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	51	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

И покрај значителниот пораст на приходите во 2019 споредено со 2015 како базна година, претпријатието работи со ниска профитабилност од 2,1% просечно, односно 1,5% за 2019 година. Профитабилноста е значително пониска од просечната на анализираниите претпријатија која изнесува 6,0%

Средствата што ги поседува претпријатието со ваков профит, би се обновиле за неверојатни 1.205 години, а вложениот и заработен капитал би го вратиле за рекордни 1.867 години, големини што се неспоредливо полоши од просекот. Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Претпријатието своите залихи ги продава за 33 дена просечно, а во 2019 година за 27 дена. Брзото ослободување од залихите претставува добро управување со средствата. Овие индикатори се неспоредливи и зависат од природата на работење на претпријатието. Претпријатието продава дрва коишто во најголем број случаи се продаваат со авансна наплата и за чијашто испорака се чека според некаков ред.

Наплатата на побарувањата на компанијата има тренд на подобрување и изнесува 33 дена просечно за 5те години, односно 17 дена за 2019 година. Скратувањето на роковите за наплата на побарувањата значи подобрување на управувањето со побарувањата на претпријатието.

За разлика од наплатата, обврските во просек за анализираниот период ги плаќала за 297 дена, а во 2019 година овој рок е продолжен на 361 ден. И вака долгите рокови на плаќање на обврските, се подобри од просекот на анализираниите претпријатија.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 98% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент исто така изнесува 98%), додека само 2% (за 2019 година, овој процент исто така изнесува 2%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се еднакви на неговиот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање е исто така добар и се наоѓа во зоната на безбедност (99% просечно и за 2019 година).

Економичност

Претпријатието успева да работи позитивно, покривајќи ги вкупните расходи во целост и остварувајќи вишок на приходи од 3% (за 2019 година, 2%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е негативен со оглед дека често пати за некакви проектни набавки претпријатието се задолжува кај странски и кај домашни банки. Овој однос во просек изнесува - 36,9%, а за 2019 година: - 74,2%.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со слаба ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (7% просечно, односно 1% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 55,6% просечно, односно 36% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

ЈП Водовод и канализација, Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	1,445,819,215	1,401,091,803	1,510,478,358	1,614,530,435	1,429,259,240

Вкупните приходи на **Водовод и канализација ЈП, Скопје** во 2019 година се **поголеми** за скромни **1,1%** во однос на вкупните приходи исказани во 2015 година. Претпријатието за 2018 година исказува загуба во износ од 54.280.652 денари (883 илјади евра), претпријатието работело со загуба и во 2015 година, износ од 185.175.195 денари (3 милиони евра загуба).

Важна правна норма која се однесува на исказана загуба од работењето во јавно претпријатие:

Ако од извештајот за работа се утврдат **загуби во финансиското работење**, директорот е должен истите да ги отстрани во наредните шест месеци. (член 23-а став 3 од Законот за јавните претпријатија).

Директорот на јавното претпријатие и заменик на директорот на јавното претпријатие основано од Владата на Република Северна Македонија **се разрешува** пред истекот на мандатот ако и по истекот на рокот определен во членот 23-а став 3 од Законот за јавните претпријатија не ги отстрани недостатоците или и во тој рок повторно има недостатоци и/или загуби во финансиското работење. (член 24-а став 1, алинеја 7 од Законот за јавните претпријатија)

Управниот одбор, односно градоначалникот на општината, односно на градот Скопје, во ваков случај ќе донесе одлука за разрешување на директорот и заменик на директорот. (член 24-а став 2 од Законот за јавните претпријатија)

До изборот на нов директор, управниот одбор, односно градоначалникот на општината, односно на градот Скопје во рок од пет дена од донесувањето на одлуката, именува вршител на должноста директор на јавното претпријатие, но не подолго од шест месеци. Во јавното претпријатие основано од Владата на Република Северна Македонија кое има заменик на директор на кој не му е истечен мандатот, до именување на директор по распишан конкурс, но не подолго од шест месеци ја врши должноста директор. (член 24-а став 3 од Законот за јавните претпријатија)

Просечни финансиски индикаторина претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	2.1	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	3.1	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0.6	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	176	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	1.0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	98	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	56	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	70	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	191	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	163	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	1656	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	1,636	денови

Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	58	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	57	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	42	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	43	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	105	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	99	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	91	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	87	%
Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	-2	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	3	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	153,074.8	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	270.8	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	1	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	5	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	5	%
Просечната моментна ликвидност	3	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	51.8	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	37.8	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	65	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	53	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на претпријатието од 2,1% е пониска од онаа на анализираниите претпријатија која изнесува 6,0%. Во анализираниот период претпријатието искажува загуба во финансиските извештаи.

Очигледно е дека занемарливиот пораст на приходите во анализираните 5 години не бил проследен со соодветна контрола на трошоците.

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваков профит, би се обновиле за 176 години, а вложениот и заработен капитал би се вратил за 98 години, големина што е полоша од просекот (38 години, односно 32 години). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Претпријатието своите залихи ги продава за 56 дена просечно, а во 2019 година за 70 дена.

Наплатата на побарувањата на претпријатието има тренд на подобрување и изнесува 191 дена просечно за 5те години, односно 163 дена за 2019 година. Скратувањето на роковите за наплата на побарувањата значи подобрување на управувањето со побарувањата на претпријатието.

За разлика од наплатата, обврските во просек за анализираниот период ги плаќала за 1.656 ден, а во 2019 година овој рок е продолжен на 1.636 дена. Роковите на плаќање на обврските, се значително полоши од просекот на анализираните претпријатија.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 58% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 57%), додека само 42% (за 2019 година, овој процент изнесува 43%) од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се еднакви на нијзиниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање е исто така добар и се наоѓа во зоната на безбедност (91% просечно, односно 87% за 2019 година).

Економичност

Претпријатието работи негативно во анализираниот период, оставајќи непокриени вкупни расходи од 2%. Овој показател има подобрување во 2019 година и влегува во позитивната зона (3%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е високо позитивен, но тоа не влијае значајно на подобрување на состојбата на претпријатието. Овој однос за 2019 година изнесува 271%.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со слаба ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (5% просечно, односно 3% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 52% просечно, односно 38% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД-Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	1,313,241,266	1,214,136,296	1,182,612,045	1,229,164,996	1,672,266,856

Вкупните приходи на Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД-Скопје во 2019 година се помали за 21,5% во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година. Претпријатието постојано искажува загуба во работењето во анализираниот 5 годишен период. Преглед на искажаната загуба по години:

2015 година	47.421.345 денари (771.000 евра)
2016 година	688.315.382 денари (11.192.000 евра)
2017 година	501.989.091 денари (8.162.000 евра)
2018 година	481.450.368 денари (7.828.000 евра).
2019 година	403.954.584 денари (6.568.367 евра)

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	0.0	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0.0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0.0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	0	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	0.0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	0	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	95	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	108	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	112	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	94	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	1040	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	1,074	денови

Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	51	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	44	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	49	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	56	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	79	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	70	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	54	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	46	%
Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	-23	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	-21	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-63.9	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-81.1	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-24	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	-24	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	4	%
Просечната моментна ликвидност	1	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	20.2	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	12.3	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	32	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	23	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Поради постојаното искажување на загуби во работењето, стапката на профитабилност на претпријатието е нула, исто така и стапката на поврат на средствата, односно стапката на поврат на капиталот се исто

така нули. Претпријатието не работи профитабилно, ниту пак, успева да направи поврат на средствата, односно поврат на вложениот капитал.

Ефикасност

Претпријатието главно врши услуги на железнички транспорт. Залихите претпријатието ги продава за 95 дена просечно, и во 2019 година овој индикатор е зголемен на 108 дена. Компаниските индикатори се послаби од просекот на анализираниите претпријатија.

Наплатата на побарувањата на претпријатието изнесува 112 дена просечно за 5те години, односно 94 дена за 2019 година. Овие рокови се повеќе од двојно подобри од просекот на анализираниите претпријатија (253 дена просечно за 5 години, односно 205 дена за 2019 година).

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќало за 1.040 ден, а во 2019 година овој рок е зголемен на 1,074 дена. Роковите на плаќање на обврските, се значително подолги од анализираниите претпријатија.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 51% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 44%), додека 49% (за 2019 година, овој процент изнесува 56%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се поголеми од нејзиниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање е извесно слаб (54% просечно, односно 46% за 2019 година).

Економичност

Претпријатието работи негативно во анализираниот период, покривајќи ги вкупните расходи со едвај 77%, односно расходите се поголеми од приходите за 23% (за 2019 година, 21%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е исто така негативен.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со лоша ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (4% просечно, односно 1% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 20% просечно, односно 12% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

ЈП Комунална хигиена, Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	1,231,721,901	1,196,348,618	1,206,569,274	1,273,868,303	1,180,622,519

Вкупните приходи на ЈП Комунална хигиена, Скопје во 2019 година се поголеми за околу 4,3% во однос на вкупните приходи исказани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	4.2	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0.0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	4.5	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	22	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	6.3	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	16	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	5	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	7	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	80	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	74	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	108	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	73	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	73	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	72	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	27	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	28	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	110	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	102	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	107	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	99	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	3	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	-5	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	22,919.2	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	798.4	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	4	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	-5	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	42	%
Просечната моментна ликвидност	48	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	243.7	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	232.4	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	258	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	250	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на претпријатието од 4,2% е пониска од онаа на анализираните претпријатија којашто изнесува 6,0%. Претпријатието за 2019 година исказува нето загуба.

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваков профит, би се обновиле за 22 години, а вложениот и заработен капитал би се вратил за 16 години, големини што се подобри од просекот (38 години поврат на средствата и 32 години поврат на капиталот). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Претпријатието главно врши услуги на собирање на комунален и друг отпад. Затоа и залихите кои имаат мал дел во структурата на средства, претпријатието ги продава за 5 дена просечно, и во 2019 година овој индикатор е зголемен на 7 дена.

Наплатата на побарувањата на претпријатието изнесува 80 ден просечно за 5те години, односно 74 дена за 2019 година. Овие рокови се значително подобри од просекот на анализираните претпријатија (253 дена просечно за 5 години, односно 205 дена за 2019 година).

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќала за 108 дена, а во 2019 година овој рок е намален на 73 дена. Роковите на плаќање на обврските, се значително подобри од просекот на анализираните претпријатија.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 73% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 72%), додека 27% (за 2019 година, овој процент изнесува 28%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се помали од нејзиниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање е исто така добар и се наоѓа во зоната на безбедност (107% просечно, односно 99% за 2019 година).

Економичност

Претпријатието и покрај негативниот резултат за 2019 година, работи позитивно во просек во анализираниот период, покривајќи ги вкупните расходи и остварувајќи вишок од 3%. Во 2019 година овој показател изнесува -5%, односно на претпријатието му недостасувал повисок приход за 5% за да ги покрие сопствените расходи. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е високо позитивен, но тоа не влијае значајно на подобрување на состојбата на претпријатието.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со одлична ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (42% просечно, односно 48% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 244% просечно, односно 432% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

АД Пошта на Северна Македонија

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	1,197,759,105	1,184,838,614	1,210,433,687	1,358,846,391	1,372,713,191

Вкупните приходи на АД Пошта на Северна Македонија во 2019 година се помали за околу **12,8%** во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година.

Претпријатието за 2017 година искажува загуба во износ од 184.566.099 денари (3 милиони евра), за 2018 година уште една загуба во износ од 166.754.206 денари (2,7 милиони евра), претпријатието работело со добивка во 2015 и во 2016 година.

Важна правна норма која се однесува на исказана загуба од работењето во јавно претпријатие:

Ако од извештајот за работа се утврдат загуби во финансиското работење, директорот е должен истите да ги отстрани во наредните шест месеци. (член 23-а став 3 од Законот за јавните претпријатија).

Директорот на јавното претпријатие и заменик директорот на јавното претпријатие основано од Владата на Република Северна Македонија се разрешува пред истекот на мандатот ако и по истекот на рокот определен во членот 23-а став 3 од Законот за јавните претпријатија не ги отстрани недостатоците или и во тој рок повторно има недостатоци и/или загуби во финансиското работење. (член 24-а став 1, алинеја 7 од Законот за јавните претпријатија)

Управниот одбор, односно градоначалникот на општината, односно на градот Скопје, во ваков случај ќе донесе одлука за разрешување на директорот и на заменик директорот. (член 24-а став 2 од Законот за јавните претпријатија)

До изборот на нов директор, управниот одбор, односно градоначалникот на општината, односно на градот Скопје во рок од пет дена од донесувањето на одлуката, именува вршител на должноста директор на јавното претпријатие, но не подолго од шест месеци. Во јавното претпријатие основано од Владата на Република Северна Македонија кое има заменик директор на кој не му е истечен мандатот, до именување на директор по распишан конкурс, но не подолго од шест месеци ја врши должноста директор. (член 24-а став 3 од Законот за јавните претпријатија)

Просечни финансиски индикаторина претпријатието за периодот 2015 -2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	0.1	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0.0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0.1	%
Со ваково темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	1570	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	0.1	%
Со ваково темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	1472	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	10	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	10	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	132	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	128	денови

2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	120	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	151	денови

Финансиска стабилност

2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	93	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	90	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	7	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	10	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	164	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	154	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	159	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	149	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	-6	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	-5	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	217.6	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-32.9	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-6	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	-5	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	182	%
Просечната моментна ликвидност	93	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	594.9	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	412.4	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	626	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	436	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на претпријатието од 0,1% е пониска од онаа на анализираниите претпријатија која изнесува 6,0%. Претпријатието за 2017 година искажува загуба во износ од 184.566.099 денари (3 милиони евра), за 2018 година уште една загуба во износ од 166.754.206 денари (2,7 милиони евра), претпријатието работело со добивка во 2015 и во 2016 година.

Трендот на намалување на приходите за 12,8% споредено меѓу 2019 и 2015 година не било пропратено со соодветно намалување на расходите на претпријатието.

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваков профит, би се обновиле за неверојатни 15 века, а вложениот и заработен капитал би се вратил за 14 века, големини што се неспоредливи со просекот на анализираниите претпријатија. Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Претпријатието своите залихи ги продава за 10 дена просечно, и во 2019 година овој индикатор не е променет.

Наплатата на побарувањата на претпријатието има тренд на мало подобрување и изнесува 132 дена просечно за 5те години, односно 128 дена за 2019 година. Скратувањето на роковите за наплата на побарувањата значи подобрување на управувањето со побарувањата на претпријатието. Роковите на наплата на побарувањата се подобри од просекот.

За разлика од наплатата, обврските во просек за анализираниот период ги плаќала за 120 дена, а во 2019 година овој рок е продолжен на 151 дена. Роковите на плаќање на обврските, се значително полоши од просекот на анализираниите претпријатија. Роковите на плаќање на обврските се пократки од просекот.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 93% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 90%), додека само 7% (за 2019 година, овој процент изнесува 10%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се помали од нејзиниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање е исто така добар и се наоѓа во зоната на безбедност (159% просечно, односно 149% за 2019 година).

Економичност

Претпријатието работи негативно во анализираниот период, оставајќи непокриени вкупни расходи од 6% (за 2019 година, - 5%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е високо позитивен во просек, но тоа не влијае значајно на подобрување на состојбата на претпријатието, особено имајќи предвид дека во 2019 година веќе влегува во негативна зона (-32,9%).

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со одлична ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (182% просечно, односно 93% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 595% просечно, односно 412% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

ЈП за одржување и заштита на магистралните и регионалните патишта - Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	1,146,247,450	1,134,679,484	985,280,799	1,013,059,896	772,563,543

Вкупните приходи на ЈП за одржување и заштита на магистралните и регионалните патишта - Скопје во 2019 година се **поголеми** за **48,4%** во однос на вкупните приходи исказани во 2015 година.

Преглед на финансиските резултати по години:

2015 година	49.706.993 денари (808.244 евра) ЗАГУБА
2016 година	20.948.384 денари (340.624 евра)
2017 година	46.220.037 денари (751.545 евра)
2018 година	21.032.990 денари (342.000 евра)
2019 година	46.061.584 денари (748.969 евра)

Просечни финансиски индикатори на компанијата за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	2,5	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	4,0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	5,4	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	19	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	-4,9	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	-21	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	78	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	90	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	17	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	12	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	409	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	472	денови

Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	-120	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	-104	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	220	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	204	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	-286	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	-232	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	-137	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	-111	%
Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	4	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	6	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-97,2	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-99,0	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	2	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	5	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	0	%
Просечната моментна ликвидност	0	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	4,9	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	3,4	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	33	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	27	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на компанијата за 5те години изнесува ниски 2,5% (просек на 30те компании е 6,0%). Во 2019 година профитабилноста бележи подобрување и изнесува 4,0% (просек на 30те компании е 6,5%). Просечната стапка на поврат на средствата изнесува 5,4% што овозможува нивна обнова

за 19 година (индикаторот е подобар од просекот на анализираните компании: 38 години). Стапката на поврат на капиталот е негативна.

Ефикасност

Компанијата просечно во анализираниот период се ослободува од залихите (недвижни) за 78 дена, но има дополнително влошување во 2019 година (на 90 дена), што е полош резултат од просекот на анализираните компании (61 и 64 соодветно).

Побарувањата во анализираниот период се наплатуваат просечно за 17 дена за 5те години, односно за 12 дена за 2019 година. Овие индикатори се значително подобри од просекот на анализираните компании.

Обврските во просек за анализираниот период компанијата ги плаќала за дури 409 дена, а во 2019 година овој рок е зголемен на 4172 дена. Роковите на плаќање на обврските во 2019, се положи од просекот за анализираните компании во истата година.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата покажуваат негативна вредност. Компанијата на крајот на 2019 година има основна главнина, резерви и тековна добивка во износ од 132.662.916 денари, а пренесена загуба од дури 760.391.147 денари. Загубата за 6 пати ги надминува капиталот и резервите. Обврските на компанијата на крајот на 2019 година изнесуваат 1.181.609.987 денари и се повисоки за повеќе од 9 пати од капиталот и резервите на компаниите. Компанијата е „поседувана“ од доверителите. Вистинско решение за ваквата состојба е санирање на компанија.

Економичност

Компанијата работи позитивно во анализираниот период, покривајќи ги вкупните расходи и остварувајќи вишок од „скромни“ 4% (за 2019 година, 6%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е значајно негативен, во просек, - 97,2%, со тренд на дополнително влошување.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на компанијата. Компанијата располага со слаба ликвидност (парични средства) што произлегува од лошото работење и лошата финансиска состојба на компанијата. Моментната ликвидност е нула. Овој однос е подобар ако се вклучат побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува слаби 5,3% просечно, односно 5% за 2018 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на компанијата, но во овој случај сеуште е загрижувачки ниска.

АД М-НАВ, Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	1.092.607.167	1.054.513.987	948.534.537	803.750.642	785.091.269

Вкупните приходи на АД М-НАВ, Скопје во 2019 година бележат **раст** од **39,2%** споредени со 2015 година.

Просечни финансиски индикаторина претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	9,2	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	2,6	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	7,4	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	13	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	8,3	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	12	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	3	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	2	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	42	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	44	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	78	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	127	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	88	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	81	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	12	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	19	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	251	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	257	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	237	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	226	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	13	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусокво 2019 година	4	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-51,4	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусокво 2019	-73,7	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	12	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	3	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	815	%
Просечната моментна ликвидност	703	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	978,5	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	840,3	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	988	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	847	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Претпријатието има добри стапки на профитабилност: 9,2% просечно за 5те анализирани години. Овој индикатор изнесува 2,6% за 2019 година, што е за 3.8 п.п. полошо од просекот за соодветната година. Просекот во 30те анализирани претпријатија изнесува 6,0% за 4те години и 6,5% за 2019 година.

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваква стапка на профитабилност, би се обновиле за 13 години, а вложениот и заработен капитал би се вратил за 12 години, големини што се значително подобри од просекот (38 години, односно 32 години). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години. Овие индикатори се конкурентни со индикаторите во приватниот сектор.

Ефикасност

Претпријатието своите залихи ги продава за 3 дена просечно, и во 2019 година исто така за 2 дена. Деловниот субјект не поседува залихи како важна ставка во активата на билансот на состојба. Затоа овој индикатор е значително подобар од просекот. Просечниот индикатор кај анализираниите претпријатија изнесува 61 ден за 5те години и 64 дена за 2019 година

Претпријатието ги наплатува побарувањата за 42 ден просечно за 5те години, односно 44 дена за 2019 година. Деновите потребни за наплата на побарувањата се значително подобри од просекот на 30те анализирани претпријатија (253 дена во просек, 205 дена во 2019 година).

За разлика од наплатата, обврските во просек за анализираниот период ги плаќала за 78 дена, а во 2019 година овој рок е намален на 127 дена. Деновите потребни за плаќање на обврските се значително пократки од просекот на 30те анализирани претпријатија (484 дена во просек, 365 дена во 2018 година).

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 88% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент исто така изнесува 81%), додека 12% (за 2019 година, овој процент изнесува 19%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Претпријатието е кредитноспособно, и со вкупниот капитал и резерви може двојно да ги покрие вкупните долгови (просечната кредитна способност е 251%, односно 257% за 2019 година). Степенот на самофинансирање е висок (237% просечно, односно 226% за 2019 година). Овие два показатели се значително во рамките на просекот на 30те анализирани претпријатија.

Економичност

Претпријатието работи позитивно во анализираниот период, остварува вишок од 13% во анализираниот период од 5 години, а за 2019 година овој индикатор изнесува 4%. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи во 5 годишниот просек е негативен, но нема значително влијание на финансискиот резултат (во просек - 51%, односно 74% во 2019 година).

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со одлична моментна ликвидност од 815% во просек и 703% за 2019 година. Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува дури 979% просечно, односно 840% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

Национална Радио-телевизија - Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	928.826.715	949.925.484	1.037.492.576	1.189.828.620	1.284.215.273

Вкупните приходи на **Национална Радио-телевизија - Скопје** во 2019 година се помали за **28%** во однос на вкупните приходи исказани во 2015 година.

Просечни финансиски индикаторина претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	2,1	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0,0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	1,4	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	71	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	5,9	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	17	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	3	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	3	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	237	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	16	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	393	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	293	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	19	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	-13	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	81	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	113	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	131	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	34	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	67	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	-3	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	0	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	-36	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-85,3	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-80,5	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-5	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	-36	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	1	%
Просечната моментна ликвидност	1	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	103,1	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	10,6	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	104	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	12	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на претпријатието изнесува 2,1% со исклучок на 2018 и 2019 година, кога претпријатието искажува загуба. Просечната стапка на поврат на средствата изнесува 1,4% што овозможува нивна обнова за 71 години (индикаторот е послаб од просекот на анализираните претпријатија). Стапката на поврат на капиталот е подобар и изнесува 5,9%. Претпријатието би го повратило вложениот и заработениот капитал за 17 години. Овој индикатор е подобар од просекот на анализираните претпријатија.

Ефикасност

Претпријатието врши услуги на национален радио-телевизиски сервис. Залихите коишто се занемарлива ставка, претпријатието ги продава за 3 дена просечно, и во 2019 година исто така за 3 дена. Компаниските индикатори се послаби од просекот на анализираните претпријатија.

Наплатата на побарувањата на претпријатието изнесува 237 дена просечно за 5те години, со значително подобрување во 2019 година кога наплатата се вршела за 16 дена. Просекот на анализираните претпријатија изнеасува 253 дена просечно за 5 години, односно 205 дена за 2019 година.

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќала за 393 дена, а во 2019 година овој рок е намален на 293 дена. Роковите на плаќање на обврските се исто така подобри од просекот за анализираните претпријатија.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието само 19% се финансирани од сопствени извори додека за 2019 година, овој процент влегува во негативнат зона и изнесува -13%. Дури 81% (за 2019 година овој процент изнесува 113%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието ви просек во изминатите 5 години биле помали од нејзиниот капитал и резерви, но во 2019 има нагло влошување на овој индикатор (131% просечно, односно 34% за 2019 година) веројано како резултат на задолжување во оваа година.

Економичност

Претпријатието не работи позитивно во анализираниот период, и во 2019 остварило 36% повисоки расходи од приходите за истиот период. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е значително негативен (-85% просечно за 4те години, и -81% за 2019 година). Високите финансиски расходи влијаат негативно на финансискиот резултат. Компанијата на крајот на 2019 година има основна главнина, резерви и тековна добивка во износ од 132.662.916 денари, а пренесена загуба од дури 760.391.147 денари. Загубата за 6 пати ги надминува капиталот и резервите. Обврските на компанијата на крајот на 2019 година изнесуваат 1.181.609.987 денари и се повисоки за повеќе од 9 пати од капиталот и резервите на компаниите

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со лоша ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (1% просечно и 1% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 103% просечно, односно 11% за 2019 година, што е речиси 30 пати полошо од просеко на 30те претпријатија во 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието во просек, но останува коментарот за загрижувачки влошената ликвидност во 2019 година.

ЈП за железничка инфраструктура МЖ, Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	874.246.392	920.734.461	834.759.199	863.480.479	966.931.130

Вкупните приходи на ЈП за железничка инфраструктура МЖ, Скопје во 2019 година се помали за 9,6% во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година.

Претпријатието постојано искажува загуба во работењето во анализираниот 5 годишен период. Вкупната загуба изнесува 2.756.329.216 денари (околу 44,8 милиони евра). Преглед на искажаната загуба по години:

2015 година	491.264.129 денари (7.988.000 евра)
2016 година	494.702.046 денари (8.044.000 евра)
2017 година	443.856.790 денари (7.217.000 евра)
2018 година	375.827.928 денари (6.111.000 евра)
2019 година	340.618.551 денари (5.534.000 евра)

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	0,0	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0,0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0,0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	0	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	0,0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	0	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	139	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	154	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	77	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	104	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	255	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	224	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	92	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	89	%

2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	8	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	11	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	97	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	96	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	93	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	90	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	-33	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	-29	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	16,8	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	61,7	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-32	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	-28	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	17	%
Просечната моментна ликвидност	26	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	53,1	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	49,9	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	119	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	85	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Поради постојаното искажување на загуби во работењето, стапката на профитабилност на претпријатието е нула, исто така и стапката на поврат на средствата, односно стапката на поврат на капиталот се исто така нули. Претпријатието не работи профитабилно, ниту пак, успева да направи поврат на средствата, односно поврат на вложениот капитал.

Ефикасност

Претпријатието просечно во анализираниот период се ослободува од залихите за 139 дена, односно за 154 дена во 2019 година. Обртот на залихите е повеќе од двојно поспор во однос на просекот на анализираниите претпријатија.

Побарувањата во анализираниот период се наплатуваат просечно за 77 дена за 5те години, односно за 104 дена во 2019 година. Овде се работи за значително подобри индикатори во однос на просекот на анализираните претпријатија.

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќала за 255 дена, а во 2019 година овој рок е намален на 224 ден. Роковите на плаќање на обврските се подобри од просекот за анализираните претпријатија.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 92% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 89%), додека 8% (за 2019 година, овој процент изнесува 11%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието речиси целосно се покриваат од нејзиниот капитал и од резерви (97% во просек и 96% во 2019 година), а степенот на самофинансирање е исто така добар (93% просечно, односно 90% за 2019 година).

Економичност

Претпријатието работи негативно во анализираниот период, не успева да ги покрие вкупните расходи за цели 33% (за 2019 година, 29%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е позитивен и варира во просек околу 16.8% (за 2018 година: 61,7%).

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со слаба ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (17% просечно, односно 26% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 53% просечно, односно 50% за 2019 година, што се значително пониско од просекот на анализираните 30 компании. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

АД за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по година	831.452.350	880.231.606	912.367.049	995.060.168	1.596.965.184

Вкупните приходи на АД за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, Скопје во 2019 година се помали за 47,9% во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	7,5	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0,9	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0,7	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	149	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	2,8	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	36	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	448	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	463	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	471	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	560	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	721	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	512	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	23	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	22	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	77	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	78	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	42	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	45	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	27	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	26	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	12	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	5	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-21,1	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-52,3	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	10	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	1	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	20	%
Просечната моментна ликвидност	37	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	124,3	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	171,5	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	213	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	268	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на претпријатието изнесува 7,5%, додека за 2019 година само 0,9%. Посечната стапка на поврат на средствата изнесува 0,7% што овозможува нивна обнова за дури 149 години (индикаторот е полош од просекот на анализираниите претпријатија). Стапката на поврат на капиталот е подобра и изнесува 2,8%. Претпријатието би го повратила вложениот и заработениот капитал за 36 години (32 во просек за анализираниите претпријатија).

Ефикасност

Претпријатието просечно во анализираниот период се ослободува од залихите (недвижнини) за 448 дена, односно за 463 дена во 2019 година. Обртот на залихите е значително поспор во однос на просекот на анализираниите претпријатија.

Побарувањата во анализираниот период се наплатуваат просечно за 471 дена за 5те години, односно за 560, дена за 2019 година. И овде се работи за без малку двојно полоши индикатори во однос на просекот на анализираниите претпријатија.

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќала за дури 721 дена, а во 2019 година овој рок е намален на 512 дена. Роковите на плаќање на обврските, се исто така речиси двојно полоши од просекот за анализираниите претпријатија.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 23% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година,

овој процент изнесува 22%), додека 77% (за 2018 година, овој процент изнесува 78%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се едвај половина од нејзиниот капитал и резерви (42% во просек и односно 45% во 2019 година), а степенот на самофинансирање е исто така слаб (27% просечно, односно 26% за 2019 година).

Економичност

Претпријатието работи позитивно во анализираниот период, покривајќи ги вкупните расходи и остварувајќи вишок од 12% (за 2019 година, 5%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е негативен во просек, - 21% (за 2019 година: - 52%).

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со лоша ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (20% просечно, односно 37% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 124% просечно, односно 172% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

АД Водостопанство на Република Северна Македонија

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	618.254.890	657.690.938	591.219.274	579.676.230	188.906.395

Вкупните приходи на АД Водостопанство на РСМ во 2019 година се **поголеми** за дури **227,3%** во однос на вкупните приходи исказани во 2015 година. Претпријатието започнува со работа во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	8,7	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0,0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0,4	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	245	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	2,7	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	37	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	18	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	10	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	499	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	291	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	1597	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	713	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	24	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	6	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	76	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	94	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	47	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	7	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	27	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	7	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	15	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	1	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-14,1	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-74,6	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	15	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	0	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	15	%
Просечната моментна ликвидност	36	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	169,4	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	173,0	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	177	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	178	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на претпријатието од 8,7% е повисока од онаа на анализираните претпријатија која изнесува 6,0%. Претпријатието во 2019 искажува нето загуба, па согласно тоа и стапката на профитабилност за соодветната година изнесува 0.

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваков профит, би се обновиле за дури 245 години (просекот на анализираните претпријатија е 38 години), а вложениот и заработен капитал би се вратил за 37 години (32 години за поврат на капиталот е просекот на анализираните претпријатија). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Од залихите претпријатието се ослободува за 18 дена просечно, а во 2019 година за 10 дена. И просечниот и годишниот индикатор се подобри од просечните (61 ден за 5 години и 64 дена за 2019 година).

Претпријатието ги наплатува побарувањата за 499 ден просечно за 5те години, односно за 291 ден за 2019 година. Просечниот петгодишен индикатор е значително полош од просекот (253 дена), додека индикаторот за 2019 година од 291 ден е во рамките на годишниот просек на анализираните претпријатија (205 дена за 2019 година).

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќало за 1,597 дена, а во 2019 година овој рок е намален на 713 дена. Просечниот петгодишен индикатор е значително полош од просекот (484 дена), а истото важи и за индикаторот во 2019 (365 дена во просек за анализираните претпријатија за 2019 година).

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 24% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува само 6%), додека 76% (за 2019 година, овој процент изнесува 94%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се поголеми од нејзиниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање како 5 годишен просек е 27%, додека за 2019 година е значително влошен и изнесува само 7%.

Економичност

Претпријатието работи позитивно во анализираниот период, покривајќи ги вкупните расходи и остварувајќи вишок од 15% (за 2018 година, 1%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е негативен во просек (-14%), додека за 2019 година истиот е високо негативен (-75%). Генералниот заклучок е дека претпријатието има проблем со генерирање доволно приходи за да ги покрие сопствени трошоци.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со слаба ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (15% просечно, односно 36% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 169% просечно, односно 173% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

ЈП Паркови и зеленило Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	470.154.071	455.669.275	417.798.634	421.323.679	388.815.780

Вкупните приходи на **ЈП Паркови и зеленило Скопје** во 2019 година се **поголеми** за **20,9%** во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година. Освен за 2016 и 2019 година, за останатите 3 анализирани години претпријатието искажала загуба. Нето-износот на загубата за 4те години изнесува 34.137.349 денари (555.000 евра):

2015 година, загуба во износ од 18.766.320 денари

2016 година, добивка во износ од 3.251.475 денари

2017 година, загуба во износ од 13.595.788 денари

2018 година, загуба во износ од 5.026.716 денари

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	0,8	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	3,1	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0,6	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	166	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	0,7	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	138	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	2	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	4	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	64	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	52	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	89	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	52	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	84	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	91	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	16	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	9	%

2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	131	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	111	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	130	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	110	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	1	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	4	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-91,8	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-99,8	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	0	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	4	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	66	%
Просечната моментна ликвидност	84	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	285,5	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	338,2	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	291	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	351	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на претпријатието е исклучително ниска и изнесува 0,9%. Истиот показател бележи подобрување во 2019 година кога изнесува 3,1%, што е сепак речиси двојно пониско од просекот на 30 претпријатија (6,0% за 5те години и 6,5% за 2019).

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваков профит, би се обновиле за 166 години (просекот на анализираните претпријатија е 38 години), а вложениот и заработен капитал би се вратил за 138 година (32 години за поврат на капиталот е просекот на анализираните претпријатија). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Од залихите претпријатието се ослободува за 2 дена просечно, а во 2019 година за 4 дена. И просечниот и годишниот индикатор се подобри од просечните (61 ден за 5 години и 64 дена за 2018 година).

Претпријатието ги наплатува побарувањата за 64 дена просечно за 5те години, односно за 52 дена за 2019 година. Просечниот петгодишен индикатор е подобар од просекот на анализираните претпријатија (253 дена, односно 205 дена за 2019 година).

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќало за 89 дена во просек, а во 2019 година овој рок е намален на 52 дена. И посечниот петгодишен индикаторот за 2019 година е значително подобар од просекот (484 дена во просек, односно 365 во 2019 година).

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 84% се финансирани од сопствени извори (за 2018 година, овој процент изнесува 91%), додека 16% (за 2019 година, овој процент изнесува 9%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се помали од нејзиниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање како 5 годишен просек е 130%, а за 2019 година изнесува 110%.

Економичност

Претпријатието генерира доволно приходи за да ги покрие своите расходи, но не остварува значителен вишок (во просек 1%), додека во 2019 година остварен е вишок од 4% што е за 1 п.п. подобро од просекот за 30те претпријатија во истата година. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е негативен во просек и изнесува - 92%, додека за 2019 година изнесува - 100%, но тоа не влијае значајно на подобрување/влошување на состојбата на претпријатието.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со доволна ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (66% просечно, односно 84% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 286% просечно, односно 338% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

ЈП за комунални дејности Комуналец, Струмица

Година					
Вкупни приходи по години	2019	2018	2017	2016	2015
	312.487.212	317.126.060	269.672.226	301.532.485	297.516.710

Вкупните приходи на ЈП за комунални дејности Комуналец, Струмица во 2019 година се поголеми за 5,0% во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	2,3	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0,8	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0,9	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	115	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	1,6	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	63	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	58	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	60	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	449	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	461	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	437	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	581	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	54	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	53	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	46	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	47	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	120	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	123	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	106	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	107	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	3	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	1	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	313,7	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	1.545,8	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	3	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	1	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	1	%
Просечната моментна ликвидност	2	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	131,0	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	113,6	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	148	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	128	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на претпријатието е ниска и изнесува 2,3%, а за 2019 година овој показател дополнително се влошува и изнесува 0,8%.

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваков профит, би се обновиле за дури 115 години (просекот на анализираните претпријатија е 38 години), а вложениот и заработен капитал би се вратил за 63 години (32 години за поврат на капиталот е просекот на анализираните претпријатија). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Од залихите претпријатието се ослободува за 58 дена просечно, а во 2019 година за 60 дена. И просечниот и годишниот индикатор се подобри од просечните (61 ден за 5 години и 64 дена за 2019 година).

Претпријатието ги наплатува побарувањата за 446 дена просечно за 5те години, односно за 461 дена за 2019 година. Овие индикатори се полоши од просекот на анализираните претпријатија (253 дена, односно 205 дена за 2019 година).

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќала за 437 ден, а во 2019 година овој рок е зголемен на 581 ден. Иако просечниот индикатор е во рамките на просекот за 30те претпријатија, показателот за 2019 е за 215 дена подолг од просекот за 2019 на 30те анализирани претпријатија (365 дена).

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 54% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 53%), додека 46% (за 2019 година, овој процент изнесува 44%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се помали од нејзиниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање како 5 годишен просек е 106%, а за 2019 година изнесува 107%.

Економичност

Претпријатието работи со добивки во анализираниот период, вкупните расходи ги покрива со вкупните приходи и остварува вишок од 3% во анализираниот период од 5 години, односно 1% за 2019 година. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е позитивен, но има мало влијание врз финансискиот резултат на претпријатието.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со слаба моментна ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (3% просечно и 1% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со коишто може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 131% просечно, односно 114% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски, дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

ЈП Улици и патишта, Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	336.046.886	306.228.168	381.454.915	280.434.448	241.625.375

Вкупните приходи на **ЈП Улици и патишта, Скопје** во 2019 година се **поголеми за 39,0%** во однос на вкупните приходи исказани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	10,9	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	8,9	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	13,1	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	8	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	55,8	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	2	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	20	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	15	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	202	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	234	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	274	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	239	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	31	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	51	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	69	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	49	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	151	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	286	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	118	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	230	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	16	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	11	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-68,2	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-87,4	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	15	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	11	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	11	%
Просечната моментна ликвидност	11	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	128,5	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	166,6	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	140	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	176	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на претпријатието е ниска и изнесува 10,9%, а за 2019 година 8,9%. Профитабилноста на претпријатието е повисока од просекот на анализираните претпријатија и во петгодишниот период и во 2019 година.

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваков профит, би се обновиле за 8 години (просекот на анализираните претпријатија е 38 години), а вложениот и заработен капитал би се вратил за одлични 2 години (32 години за поврат на капиталот е просекот на анализираните претпријатија). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Од залихите претпријатието се ослободува за 20 ден просечно, а во 2019 година за 15 дена. И просечниот и годишниот индикатор се подобри од просечните (61 ден за 5 години и 64 дена за 2019 година).

Претпријатието ги наплатува побарувањата за 202 дена просечно за 5те години, односно за 234 дена за 2014 година. Индикаторот за деновите на наплата на побарувањата се подобри од просекот на анализираните претпријатија (253 дена, односно 205 дена за 2019 година).

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќало за 274 дена, а во 2019 година овој рок е намален на 239 дена. Просечниот четиригодишен индикатор е подобар од и од петгодишниот и од просекот за 2019 година за 30те претпријатија (484 дена, односно 365 дена за 2019 година).

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 31% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 51%), додека 69% (за 2019 година, овој процент изнесува 49%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се помали од нејзиниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање како петгодишен просек е 118%, а за 2019 година изнесува 230%.

Економичност

Претпријатието работи со добивки во анализираниот период, вкупните расходи ги покрива со вкупните приходи и остварува вишок од 16%, односно 11% за 2019 година. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е негативен, но тоа нема влијание врз финансискиот резултат на претпријатието.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со слаба моментна ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (11% просечно и 11% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 129% просечно, односно 167% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

ЈП Национална Радиодифузија, Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	291,046,805	302,376,440	290,109,154	352,761,286	391,751,978

Вкупните приходи на **ЈП Национална Радиодифузија, Скопје** во 2019 година се помали за **25,7%** во однос на вкупните приходи исказани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	24.6	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	36.0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	11.2	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	9	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	16.1	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	6	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	46	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	65	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	13	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	10	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	298	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	222	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	68	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	88	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	32	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	12	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	118	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	147	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	105	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	132	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	44	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусокво 2019 година	66	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	2,993.3	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусокво 2019	5,478.0	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	44	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	68	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	302	%
Просечната моментна ликвидност	385	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	318.4	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	399.8	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	375	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	485	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на претпријатието е висока и изнесува 24,6% просечно за анализираниот период, а за 2019 година дури 36,0%. Профитабилноста на компанијата е неколкукратно повисока од анализираните претпријатија (петгодишниот просек изнесува 6,0%, а просекот за 2019 година е 6,5%).

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваков профит, би се обновиле за 9 години (просекот на анализираните претпријатија е 38 години), а вложениот и заработен капитал би се вратил за одлични 6 години (32 години за поврат на капиталот е просекот на анализираните претпријатија). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Од залихите претпријатието се ослободува за 46 дена просечно, а во 2019 година овој период се зголемува на 65 дена. Иако просечниот петгодишен индикатор е подобар од просекот за 30те претпријатија (61 ден за 5 години), индикаторот за 2019 е за еден ден подолг од просекот на сите анализирани претпријатија во 2019 (64 дена за 2018 година).

Претпријатието ги наплатува побарувањата за 13 дена просечно за 5те години, односно за 10 дена за 2019 година. Индикаторот за деновите на наплата на побарувањата се значително подобри од просекот на анализираните претпријатија (253 дена, односно 205 дена за 2019 година).

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќало за 298 дена, а во 2019 година овој рок е намален на 222 дена. Просечниот петгодишен индикатор е речиси двојно подобар од петгодишниот и просекот за 2019 година за 30те претпријатија (484 дена, 365 дена за 2019 година).

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 68% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 88%), додека 32% (за 2019 година, овој процент изнесува 12%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност е високо позитивна, додека степенот на самофинансирање како петгодишен просек е 105%, а за 2019 година изнесува 132%. И кредитната способност и степенот на самофинансирање на претпријатието се значително подобри од просекот на 30те анализирани претпријатија.

Економичност

Претпријатието работи со добивки во анализираниот период, вкупните расходи ги покрива со вкупните приходи и остварува вишок од 44%, односно дури 66% за 2018 година. Во просек овој индикатор изнесува само 4% за петгодишниот период, односно 3% за 2019 година. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е високо позитивен, но нема влијание врз финансискиот резултат на претпријатието.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со висока моментна ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (302% просечно и 385% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 318% просечно, односно 400% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

МЈП за снабдување со вода за пиење, одведување и пречистување на отпадни и атмосферски води на општина Охрид и Струга и заштита на Охридското Езеро - ПРОАКВА, Струга

Број на вработени за 2018: 455 лица	Година			
	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	287.001.494	217.357.978	216.328.512	213.287.556

Со крајот на 2019 година, на претпријатието му е извршена ликвидација и за истото не постои документација во Централниот Регистар во последната година од оваа анализа. Сепак, бидејќи истото постои во периодот од 2015-2018 година и како такво дава значаен инпут за анализата на останатите претпријатија од аспект на подобро или полошо управување од просекот, одлучен беше истото да биде вклучено во овој труд заклучно со последниот датум за кој постојат податоци за истото.

Во 2018 година вкупните приходи на МЈП за снабдување со вода за пиење, одведување и пречистување на отпадни и атмосферски води на општина Охрид и Струга и заштита на Охридското Езеро - „ПРОАКВА“ Струга се зголемиле за 34,6% споредено со 2015та година. Во истиот период, вкупниот број на вработени се намалил за -7,3% од 491 во 2015та на 455 во 2018 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2018 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	1,4	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	5,4	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0,2	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	569	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	2,0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	50	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	50	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	40	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	1232	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	1.109	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	3526	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	4.097	денови

Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	10	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	9	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	90	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	91	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	16	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	17	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	15	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	15	%
Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	-14	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	5	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	157,9	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	408,0	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-13	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	7	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	1	%
Просечната моментна ликвидност	3	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	69,1	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	72,0	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	72	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	74	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Профитабилноста на претпријатието е променлива. Со исклучок на 2018 година, во сите останати години остварена е нето-загуба. Во 2017та година претпријатието има најголема нето-загуба. Во периодот од 2015 до 2018 година, вкупните приходи на претпријатието имаат нагорен тренд (зголемени за 34,6%). Во истиот

период претпријатието го има намалено бројот на вработени за 36 во апсолутни бројки, односно за 7,3% во периодот од четири години.

Со ова темпо, претпријатието би ги вратило вложените средства за 569 години, што е значително над просекот од 38 години за 30те анализирани претпријатија. Што се однесува до вложениот капитал, претпријатието со тековното темпо истиот би го вратила за 50 години, што е за 18 години подолго од просекот на 30те анализирани претпријатија (од 32 години).

Во 2018та, годината кога има остварено нето-добивка од работењето, претпријатието има просечна стапка на профитабилност од 5,4%, што е за 1,3 п.п. пониско од просекот на 30те анализирани претпријатија (6,7%).

Ефикасност

Претпријатието се ослободува од залихите во просек за 50 дена. Во 2018 година ослободувањато од залихите е подобро и се вршело за 40 дена. Споредено со 30те претпријатија вклучени во оваа анализа, претпријатието се ослободувало од залихи во просек за 11 дена побрзо (24 дена побрзо во 2018та).

Побарувањата од продажба за време на 4 годишниот период се наплаќале во просек за 1.232 дена (3 години и 5 месеци), а во 2018 година овој период е намален на 1.109 дена. Ова е значително подолго од просекот на 30те анализирани претпријатија, кај кои наплатата во периодот од 4 години се одвивала во просек за 265 дена, а во 2018 година за 243 дена.

Обврските кон добавувачите во просек се плаќале за 3.526 дена (9 години и 10 месеци). Во 2018та, на веќе големото закаснување во плаќањето на обврските има влошување и истите се подмирувале за 4.097 дена (11 години и 3 месеци). Претпријатието поради недостаток на соодветно управување со своите обврски може сериозно да му наштети на својот имиџ пред добавувачите.

Финансиска стабилност

Претпријатието со сопствени извори финансира само 10% од своите средства, во четиригодишниот анализиран период. Останатите 90% од средствата се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност на претпријатието е слаба, со просек од 16% за четиригодишниот период (17% во 2018 година). За споредба, ова е за 86 п.п. пониско од четригодишниот просек на 30те анализирани претпријатија (102%) и за 97 п.п. пониско од нивниот просек за 2018 година (114%).

Степенот на самофинансирање изнесува 15% и е надвор од безбедната зона. Истиот изнесува во просек 87% за четиригодишниот период за 30те анализирани претпријатија.

Економичност

Претпријатието во просек не работело економично, но има тренд на подобрување во 2018та година. Во просек во четирите анализирани години претпријатието со вкупните приходи не успеала да покрие 14% од вкупните расходи. Во 2018 година претпријатието остварило вишок од 5%, што е за само 1 п.п. пониско од просекот на 30те анализирани претпријатија во 2018та (6%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е високо позитивен и во 2018 година изнесува 408%.

Ликвидност

Претпријатието располага со доста слаба ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (1% просечно, односно 3% за 2018 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 69% просечно, односно 72% за 2018 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието (72% во просек и 74% за 2018 година).

ЈКП Водовод, Битола

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	250,489,821	242,344,851	228,137,039	233,701,754	231,947,624

Вкупните приходи на **ЈКП Водовод, Битола** во 2019 година се **поголеми за 8,0%** во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	0.3	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0.1	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0.1	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	1076	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	0.1	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	814	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	107	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	101	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	141	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	116	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	85	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	67	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	76	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	76	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	24	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	24	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	134	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	140	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	96	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	99	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	-1	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусокво 2019 година	1	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-34.9	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусокво 2019	-61.0	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-1	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	0	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	139	%
Просечната моментна ликвидност	212	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	471.1	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	516.6	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	722	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	772	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилност на претпријатието е ниска и изнесува само 0,3% просечно за анализираниот период, а за 2019 година изнесува само 0,1%. Профитабилноста на претпријатието е значително пониска од анализираните претпријатија (петгодишниот просек изнесува 6,0%, а просекот за 2019 година е 6,5%).

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваков профит, би се обновиле за неверојатно 1076 години (просекот на анализираните претпријатија е 38 години), а вложениот и заработениот капитал би се вратил за 814 година (32 години за поврат на капиталот е просекот на анализираните претпријатија). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Од залихите претпријатието се ослободува за 107 дена просечно, а во 2019 година за 101 ден. И просечниот и годишниот индикатор се полоши од просечните (61 ден за 5 години и 64 дена за 2019 година).

Претпријатието ги наплатува побарувањата за 107 дена просечно за 5те години, односно за 116 дена за 2019 година. Индикаторот за деновите на наплата на побарувањата се подобри од просекот на анализираните претпријатија (253 дена, односно 205 дена за 2019 година).

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќало за 85 дена, а во 2019 година овој рок е зголемен на 67 дена. Просечниот петгодишен индикатор е подобар од петгодишниот и просекот за 2019 година за сите 30 претпријатија (484 дена, 365 дена за 2019 година).

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 76% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент исто така изнесува 76%), додека 24% (процентот е ист и за 2019та година), одпоседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Кредитната способност покажува дека вкупните долгови на претпријатието се пониски од нејзиниот капитал и резерви, додека степенот на самофинансирање како петгодишен просек е 96%, а за 2019 година изнесува 99%.

Економичност

Претпријатието работи со добивки во 4 години од анализираниот период, освен за 2017 година кога искажува загуба од 430 илјади евра, поради што вкупните расходи не успева да ги покрие со вкупните приходи за 1%, додека за 2019 година ги покрива вкупните расходи со вкупните приходи и остварува незначителен вишок од 1%. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е негативен, но тоа нема влијание врз финансискиот резултат на претпријатието.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со висока моментна ликвидност (парични средства) за покривање на краткорочните обврски (139% просечно и 212% за 2019 година). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 471% просечно, односно 517% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

ЈП за комунално-производни и услужни работи ИСАР, Штип

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	224,247,312	230,689,393	224,853,403	231,826,016	219,127,264

Вкупните приходи на ЈП за комунално-производни и услужни работи ИСАР ПО - Штип во 2019 година се поголеми за околу 2,3% во однос на вкупните приходи искажани во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	1.9	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0.1	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0.9	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	109	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	1.8	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	57	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	33	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	44	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	229	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	240	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	267	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	249	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	51	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	52	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	49	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	48	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	97	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	94	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	80	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	80	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	1	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	0	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	205.1	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	10.7	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	1	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	0	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	5	%
Просечната моментна ликвидност	8	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	109.7	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	103.5	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	124	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	121	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Претпријатието работело најпрофитабилно во 2018та година, со стапка од 4,3%. Во 2017та година претпријатието остварила нето- загуба, како резултат на зголемени останати расходи од работењето за 85,5%. Значајно да се спомене е дека согласно со член 23-а став 3 од Законот за јавните претпријатија, ако од извештајот за работа се утврдат загуби во финансиското работење, директорот е должен истите да ги отстрани во наредните 6 месеци, а истиот ќе се разреши пред истекот на мандатот ако и по истекот на рокот од 6 месеци не ги отстрани недостатоците или ако и во тој рок повторно има недостатоци и/или загуби во финансиското работење.

Просечната стапка на профитабилност за 5те години изнесува 1,9%. Оваа стапка е за 4,1 п.п. пониска од просекот на 30те анализирани претпријатија (од 6,0%). Во 2019 овој показател изнесува само 0,1%

Просечниот поврат на средствата изнесува 0,9% што е за 1,7 п.п. пониско од просекот на 30те претпријатија (ROA коефициентот за нив е 2,7%). Вложените средства претпријатието би ги вратила за 109 години, што е подолго за 72 години од просекот (38 години), наведувајќи дека треба да се зголеми нето-добивката. Коефициентот ROE изнесува 1,8%, што е за 1,4 п.п. пониско од просекот (3,2%). Со тековната профитабилност, претпријатието би го вратила вложениот капитал за 57 години, што е за 55 години подолго од просекот (32 години)

Ефикасност

Претпријатието во просек се ослободува од залихите за 33 дена. Во 2019 година ослободувањето на залихите во просек било за 44 дена.

И покрај релативно долгиот период кој му треба на претпријатието за да ги наплати побарувањата, во 2019 година има влошување, и истите побарувања се наплатуваат за 240 дена (просек од 205 дена во 5те години).

Скратувањето на роковите на наплата би ја подобрило ефикасноста на претпријатието, но сепак, овие индикатори во период од 5 години се подобри од просекот на 30те анализирани претпријатија за 24 дена (просекот за 30те претпријатија изнесува 253 дена, а на Исар Штип 229 дена).

Претпријатието обврските ги плаќало во просек за 267 дена во анализираниот период, додека во 2019 година има подобрување на овој рок, односно обврските кон добавувачите се плаќале за 249 дена. Плаќањето на обврските е речиси двојно подобро од просекот за 30те анализирани претпријатија (484 дена за 5 години, односно 365 за 2019та година).

Финансиска стабилност

Средствата кои ги поседува претпријатието, во анализираниот период се 51% финансирани од сопствени извори (52% во 2019 година), а останатите 49% од поседуваните средства се финансирани со некоја форма на задолжување, кои во најголема мера се од краткорочни кредити и на товар на добавувачите.

Кредитната способност изнесува 97% во просек, односно 94% во 2019 година, додека степенот на самофинансирање е во безбедна зона, со просечни 80% (индикаторот е ист и во 2019та година) И просечната кредитна способност и степенот на самофинансирање се подобри од просекот на 30те анализирани претпријатија.

Економичност

Во просек претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи со само 1%, што е очекувано, имајќи предвид дека претпријатието во 2017 година остварува нето-загуба. Во 2019 година има дополнителен пад на овој показател и истиот изнесува 0%.

Односот на финансиските приходи и финансиските расходи во просек е позитивен, иако истиот е негативен во 2018 година бидејќи претпријатието има краткорочно задолжување по основ на кредити/заеми.

Ликвидност

Претпријатието располага со ниска моментна ликвидност, односно парични средства за покривање на краткорочните обврски (5% во просек, односно 8% за 2019 година). Овој однос е значително подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затворат краткорочни обврски (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 109,7% просечно, односно 103,5% за 2019 година. Општата ликвидност пак, која ги вклучува и залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски изнесува 124% просечно, односно 121% за 2019 година.

Јавно претпријатие ВОДОВОД Куманово

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	221,042,509	221,413,264	219,682,253	220,428,388	219,377,328

Вкупните приходи на ЈП Водовод – Куманово во 2019 година бележат **пораст од 0,8%** споредено со 2015та.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	0.2	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0.4	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0.0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	2725	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	0.2	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	508	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	28	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	28	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	570	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	609	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	1645	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	2,201	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	18	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	18	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	82	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	82	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	37	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	32	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	27	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	30	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	1	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	5	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	95.0	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-84.1	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	0	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	1	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	3	%
Просечната моментна ликвидност	5	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	95.4	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	86.2	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	100	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	90	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Профитабилноста на претпријатието во анализираниот период е променлива. Со ова темпо, претпријатието би го вратило вложениот капитал за 508 години, што претставува значително отстапување од просекот на 30те анализирани претпријатија од 38 години. Периодот за кој претпријатието би ги вратила вратило вложените средства изнесува неверојатни 2.725 години (во просек за 30те претпријатија е 38 години).

Ефикасност

Главна дејност на претпријатието е снабдување со вода. Согласно тоа, не е изненадувачки фактот што показателот за денови потребни за ослободување на залихите е од 28 дена помал од просекот на 30те анализирани претпријатија (61 ден).

Претпријатието во анализираниот период своите побарувања ги наплатувало во просек за 570 дена, што е повеќе од просекот на 30те анализирани претпријатија од 253 дена. Од друга страна, претпријатието своите обврски ги плаќало во просек за 1.645 дена што е значително повисоко од просекот за 30те претпријатија од 484 дена. Во 2019 година има дополнително влошување на управувањето со побарувањата и обврските, па така на претпријатието му биле потребни 609 дена да ги наплати своите побарувања и 2.201 ден за да ги плати своите обврски. Просекот за 30те претпријатија во 2019 изнесува 205 дена за побарувањата и 365 дена за обврските.

Финансиска стабилност

Претпријатието главно се финансира со задолжување. Само 18% од средствата претпријатието ги финансира со сопствени извори, додека останатите 82% се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Во анализираниот период од 2015 -2019 година просечната кредитна способност на претпријатието е 37%, што е за 65,5 п.п. пониско од просекот на 30те анализирани претпријатија (102%). Во 2019та кредитната способност на претпријатието изнесува 32%, што е разлика за 73,3 п.п. со просекот на 30те претпријатија (106%).

Степенот на самофинансирање е 27% во просек за петте години, што е за 61 п.п. пониско од просекот на сите претпријатија (88%). Во 2019 година има подобрување на овој показател (30%), но тоа сепак кажува дека претпријатието може да покрие само 30% од вкупните долгови со капиталот и резервите. За споредба, во 2019 година, 30те анализирани претпријатија имаат просечен степен на самофинансирање од 91%.

Економичност

Претпријатието работи со добивки во анализираниот период, вкупните расходи ги покрива со вкупните приходи и остварува вишок од 1%, односно 5% за 2018 година. Во просек за 30те претпријатија овој индикатор изнесува само 4% за петгодишниот период, односно 3% за 2019 година. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е високо позитивен во просек, но изнесува -84% за 2019 година.

Ликвидност

Претпријатието има ниска моментна ликвидност, односно парични средства за да ги покрие краткорочните обврски (3% во просек, 5% за 2019та). Просекот за 30те анализирани претпријатија е 115% за сите пет години и 164% за 2019 година. Подобрување на моментната ликвидност може да биде постигнато со управување на побарувањата и скратување на деновите потребни за наплата на истите.

Сликата се подобрува кога освен паричните средства ќе се земат предвид и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација). Просечната ликвидност за 5 годишниот период изнесува 95%, со намалување во 2019 година кога истата изнесува 86%.

Веќе беше споменато дека поради природата на работењето, водоснабдување, претпријатието има релативно ниски залихи, споредени со побарувањата. Па така, општата ликвидност која ги вклучува и залихите како средства со чија продажба може да се покријат краткорочни обврски не е значително поголема од тековната ликвидност. За анализираниот период општата ликвидност изнесува 100%, односно 90% во 2019 година.

Јавно претпријатие Стрежево, Битола

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	243,126,560	212,073,632	227,327,767	223,947,196	219,867,376

Вкупните приходи на ЈП **Стрежево, Битола** во 2019 година белижат **раст од 10,6%** споредено со 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	0.0	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0.0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0.0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	0	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	0.0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	0	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	77	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	75	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	135	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	106	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	114	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	109	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	95	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	94	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	5	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	6	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	103	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	107	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	101	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	104	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	-51	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	-50	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	98,725.9	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	253,252.3	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-41	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	-48	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	209	%
Просечната моментна ликвидност	450	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	605.1	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	762.6	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	826	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	983	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Во сите години кои се предмет на оваа анализа претпријатието остварува нето-загуба. Бидејќи предуслов за вршење на анализа на профитабилноста е претпријатието најмалку во една од анализираниите години да остварила нето-добивка, не се пресметани показателите за профитабилност на оваа компанија.

Ефикасност

Од залихите претпријатието се ослободува за 77 дена просечно, а во 2019 година за 75 дена. И просечниот и годишниот индикатор се полоши од просечните (61 ден за 5 години и 64 дена за 2018 година).

Претпријатието ги наплатува побарувањата за 135 дена просечно за 5те години, односно за 106 дена за 2019 година. Овие индикатори се подобри од просекот на 30те анализираниите претпријатија (253 дена, односно 205 дена за 2019 година).

Обврските во просек за анализираниот период претпријатието ги плаќало за 114 дена во просек, а во 2019 година овој рок е намален на 109 дена. И посечниот петгодишен и индикаторот за 2019 година е значително подобар од просекот (484 дена во просек, односно 365 во 2019 година).

Финансиска стабилност

Претпријатието во најголема мера се финансира од сопствени извори. Во просек, 95% од средствата на претпријатието се финансирани од сопствени извори (94% во 2019 година).

Кредитната способност и степенот на самофинансирање на претпријатието се релативно високи, со просечен коефициент на кредитна способност од 103% (107% во 2019 година) и просечен степен на

самофинансирање од 101% (104% во 2019 година). Претпријатието нема долгорочни обврски во периодот од 2015 до 2017та година, со што се објаснуваат добиените показатели за финансиската стабилност, имајќи предвид дека истите го покажуваат односот меѓу капиталот и резервите, долгорочите резервирања и долгорочните обврски со постојаните средства (во случајот на степенот на кредитна способност) и постојаните средства и залихите (во случајот на степенот на самофинансирање).

Економичност

Претпријатието не е економично. Не успева да ги покрие вкупните расходи со вкупните приходи, односно со вкупните приходи остава непокриени -51% од вкупните расходи во анализираниот период. Овој показател за 2019 година и изнесува -50%.

Поради ниските финансиски расходи, како резултат на финансирање од сопствени извори, претпријатието има висок коефициент на покривање на вкупните финансиски расходи со вкупните финансиски приходи.

Ликвидност

Според најконзервативниот показател за ликвидност, моментната ликвидност на претпријатието е во можност да ги покрие своите краткорочните обврски со паричните средства. Моментната ликвидност во просек изнесува 209% (450% во 2019 година).

Помалку ригидните показатели за ликвидност, тековната ликвидност и општата ликвидност во просек изнесуваат 605% и 763%, соодветно.

ГРАДСКИ ТРГОВСКИ ЦЕНТАР АД Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	224,103,839	210,078,805	202,107,168	230,087,124	232,184,660

Вкупните приходи на **Градски Трговски Центар АД Скопје** во 2019та изнесуваат 224 милиони денари и бележат **пад од -3,5%** споредено со вкупните приходи во 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	0.3	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0.0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0.1	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	1232	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	0.1	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	1179	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	40	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	33	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	189	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	209	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	89	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	90	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	96	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	95	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	4	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	5	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	184	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	177	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	176	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	170	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	-13	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусокво 2019 година	-16	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	1,757,362.6	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусокво 2019	816.4	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	-7	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	-13	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	52	%
Просечната моментна ликвидност	14	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	1,273.0	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	952.3	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	1,345	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	1,003	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Во првите две анализирани години, 2015та и 2016та, како и во 2019та претпријатието остварува нето-добивка, додека во следните две (2017 и 2018) остварува нето- загуба, што ја отежнува анализата на профитабилноста. Имајќи предвид дека две од анализираниите четири години претпријатието е во загуба, очекувано е на истата да и треба значително подолг период за да ги врати вложените средства и капитал, споредена со просекот од 30те анализирани претпријатија.

Така, претпријатието би ги вратило вложените средства за 1.232 години (просек за 30те претпријатија е 38 години), додека вложениот капитал би го вратило за 1,179 години (просекот изнесува 32 години).

Ефикасност

Во просек претпријатието се ослободува од залихите за 40 дена. Во 2019 година има подобрување на овој показател, и истиот е намален на 33. Поради карактеристиката на услугата што претпријатието ја нуди, односно изнајмување на главно деловни простори, очекувано е овој показател да е понизок од просекот на 30те претпријатија (61 ден во просек, односно 64 дена за 2019).

Претпријатието своите побарувања ги наплаќа во просек за 189 дена, со влошување во 2019 година кога претпријатието ги наплатувало своите побарувања за 209 дена. Овие показатели сепак се во линија на просекот на 30те претпријатија

Од друга страна, претпријатието ги плаќаа своите обврски за 89 дена во просек, а во 2019 година овој показател изнесува 90 дена. Овие индикатори се значително подобри од просекот за 30те претпријатија.

Претпријатието би можело да ја подобри својата ефикасност со подобро менаџирање на сопствениот работен капитал, со силен акцент на подобрување на наплатата на побарувањата.

Финансиска стабилност

Претпријатието најголем дел од средствата ги финансира со сопствени извори и е ниско задолжена во просек (96% од средствата се финансирани од сопствени извори). Претпријатието има показател на кредитна способност од 184% во просек во анализираниите години (177% во 2019 година), и просечен коефициент на самоинвестирање од 176% (170% во 2019 година).

Економичност

Претпријатието не работи профитабилно. Во просек, во анализираниот петгодишен период претпријатието остава -13% од вкупните расходи непокриени со вкупните приходи. Во 2019та овој показател е влошен во споредба со петгодишниот просек и изнесува -16%.

Бидејќи претпријатието главно се финансира со сопствени средства, и има доста ниски финансиски расходи, нема проблем да ги покрие финансиските расходи со финансиските приходи. Според тоа, очигледно е дека проблемот на претпријатието лежи во ниските оперативни приходи.

Ликвидност

Претпријатието располага со релативно добра ликвидност. Показателот за моментна ликвидност во просек изнесува 52%, но во 2019 година има влошување и истиот изнесува 14%. Причината за ваквото влошување може да се побара во влошувањето на просечните денови на наплата на побарувањата во 2019 година, во услови кога во истата година претпријатието во просек побргу ги подмирувало своите обврски. Следствено на предходниот заклучок, показателот за тековна ликвидност, кој ги вклучува паричните средства и краткорочните побарувања за да се покријат краткорочни обврски, е во просек значително висок токму поради краткорочните побарувања. Во 2019та овој показател е 816,4%.

Показателот за општа ликвидност, кој освен паричните средства, краткорочните побарувања ги вклучува и залихите, исто како и показателот за тековна ликвидност, во просек е значително висок (1.345%). За компарација, за 30те анализирани претпријатија во просек овој показател е 445%.

Јавно комунално претпријатие ТЕТОВО, Тетово

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	323,333,732	207,222,062	202,973,501	194,494,870	192,184,796

Вкупните приходи на **Јавното комунално претпријатие ТЕТОВО** во 2018 година бележат **раст од 68,2%** споредени со 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	4.7	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	22.7	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	1.4	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	73	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	3.0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	33	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	15	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	12	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	1146	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	1,229	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	487	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	424	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	46	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	45	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	54	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	55	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	234	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	211	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	138	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	130	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	-9	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	-13	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	986.7	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	5,232.2	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	0	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	34	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	0	%
Просечната моментна ликвидност	0	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	346.3	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	339.4	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	351	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	343	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Претпријатието во сите анализирани години освен во 2015 година искажува загуба во финансиските извештаи. Просечната стапка на профитабилност на претпријатието изнесува 4,7% за петгодишниот период, односно 22,7% за 2019 година. Иако во просек овој индикатор е понизок од оној на 30те анализирани претпријатија (6% за петгодишниот период), во 2019та година претпријатието остварило стапка на профитабилност над просекот на 30те претпријатија (6,5% во 2019 година).

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваков профит, би се обновиле за 73 година, а вложениот и заработен капитал би се вратил за 33 години, големина што е полоша од просекот што се однесува до повратот на средствата (38 години, односно 32 години). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Претпријатието своите залихи ги продава за 15 дена просечно, а во 2019 година за 12 дена.

Наплатата на побарувањата на претпријатието изнесува 1.146 дена просечно за 5те години, односно 1.229 дена за 2019 година. Деновите потребни за наплата на побарувањата се значително подолги од просекот на 30те анализирани претпријатија (61 ден во просек, 64 дена во 2019година). Скратувањето на роковите за наплата на побарувањата значи подобрување на управувањето со побарувањата на претпријатието.

За разлика од наплатата, обврските во просек за анализираниот период ги плаќала за 487 ден, а во 2019 година овој рок е скусен на 424 дена.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 46% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 45%), додека 54% (за 2019 година, овој процент изнесува 55%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Претпријатието е високо кредитноспособно, и со вкупниот капитал и резерви може да ги покрие вкупните долгови (просечната кредитна способност е 234%, односно 211% за 2019 година). Степенот на самофинансирање се наоѓа во зоната на безбедност (138% просечно, односно 130% за 2019 година). Овие два показатели се повисоки од просекот на 30те анализирани претпријатија (88% во просек, односно 91% во 2019 година).

Економичност

Претпријатието работи негативно во анализираниот период, во просек оставајќи непокрени вкупни расходи од -9% (за 2019 година -13%). Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е високо позитивен, но тоа сепак значително не влијае на подобрување на целокупната профитабилност на претпријатието.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието не располага со моментна ликвидност (0% во просек и за 2019та). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 346% просечно, односно 339% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

Јавно комунално претпријатие Водовод, Кочани

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	228,786,510	203,212,219	182,076,691	176,252,263	175,725,595

Вкупните приходи на **Јавното комунално претпријатие Водовод, Кочани** во 2019 година бележат **раст од 30,2%** споредени со 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	0.7	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0.1	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0.2	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	636	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	0.2	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	416	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	21	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	13	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	473	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	402	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	160	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	107	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	56	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	32	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	44	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	69	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	87	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	41	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	79	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	38	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	1	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	0	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	14.9	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	23.9	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	1	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	0	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	3	%
Просечната моментна ликвидност	6	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	348.0	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	389.3	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	362	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	402	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Претпријатието има ниски стапки на профитабилност: 0,7% просечно за 5те анализирани години и само 0,1% за 2019 година. Просекот во 30те анализирани претпријатија изнесува 6,0% за 5те години и 6,5% за 2019 година.

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваква стапка на профитабилност, би се обновиле за дури 636 години, а вложениот капитал би се вратил за 416 години, големина што е значително полоша од просекот (38 години, односно 32 години). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Претпријатието своите залихи ги продава за 21 дена просечно, а во 2019 година за 13 дена. Овој индикатор е подобар од просекот. Просечниот индикатор кај анализираниите претпријатија изнесува 61 ден за 5те години и 64 дена за 2019 година

Претпријатието ги наплатува побарувањата на претпријатието за 473 дена просечно за 5те години, односно 402 дена за 2019 година. Деновите потребни за наплата на побарувањата се значително подолги од просекот на 30те анализирани претпријатија (253 дена во просек, 205 дена во 2019 година). Скратувањето на роковите за наплата на побарувањата значи подобрување на управувањето со побарувањата на претпријатието.

За разлика од наплатата, претпријатието своите обврски за анализираниот период во просек ги плаќала за 160 дена, а во 2019 година овој рок е намален на 107 дена. Деновите потребни за плаќање на обврските

се значително пократки од просекот на 30те анализирани претпријатија (484 дена во просек, 365 дена во 2019 година).

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 56% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 32%), додека 44% (за 2019 година, овој процент изнесува 69%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Претпријатието е во просек кредитноспособно, и со вкупниот капитал и резерви може да ги покрие вкупните долгови (просечната кредитна способност е 87%, но само 41% за 2018 година). Степенот на самофинансирање во просек е добар (79% просечно, но само 38% за 2019 година). Наглото влошување на овие два индикатори во 2019 година насочува кон потреба од внимателно набљудување и менаџирање во иднина.

Економичност

Претпријатието работи позитивно во анализираниот период, остварува вишок од 1% во анализираниот период од 5 години, а за 2019 година расходите се речиси еднакви на приходите. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е позитивен, но нема значајно влијание на финансискиот резултат (во просек 14,9%, односно 23,9% во 2019 година).

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со слаба моментна ликвидност од 3% во просек и 6% за 2019 година. Овој однос е значително подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува дури 348% просечно, односно 389% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

Акционерско друштво за производство на електрична енергија ТЕЦ, Неготино

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	194,553,764	195,047,383	184,377,429	194,747,512	193,314,390

Вкупните приходи на **Акционерско друштво за производство на електрична енергија ТЕЦ, Неготино** во 2019 година бележат **раст** од само **0,6%** споредени со 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	3.7	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	5.5	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	1.0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	100	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	1.0	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	99	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	213	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	215	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	104	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	57	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	32	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	14	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	99	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	99	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	1	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	1	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	147	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	161	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	120	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	128	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	5	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	7	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	1,877.6	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	-98.5	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	5	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	7	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	1,025	%
Просечната моментна ликвидност	2,019	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	1,860.6	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	2,479.5	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	3,543	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	4,206	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Претпријатието има ниски стапки на профитабилност: 3,7% просечно за 5те анализирани години и 5,5% за 2019 година. Просекот во 30те анализирани претпријатија изнесува 6,0% за 5те години и 6,5% за 2020 година.

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваква стапка на профитабилност, би се обновиле за 100 години, а вложениот и заработен капитал би се вратил за 99 години, големини што се значително полоши од просекот (38 години, односно 32 години). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Претпријатието своите залихи ги продава за 213 дена просечно, и во 2019 година за 215 дена. Овој индикатор е значително полош од просекот. Просечниот индикатор кај анализираниите претпријатија изнесува 61 ден за 5те години и 64 дена за 2019 година.

Претпријатието ги наплатува побарувањата за 104 дена просечно за 5те години, односно 57 ден за 2019 година. Деновите потребни за наплата на побарувањата се значително пократки од просекот на 30те анализирани претпријатија (253 дена во просек, 205 дена во 2019 година).

Претпријатието обврските во просек за анализираниот период ги плаќало за 32 дена, а во 2019 година овој рок е зголемен на 14 дена. Деновите потребни за плаќање на обврските се значително пократки од просекот на 30те анализирани претпријатија (484 дена во просек, 365 дена во 2019 година).

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 99% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент исто така изнесува 99%), додека 1% (за 2019 година, овој процент исто така изнесува 1%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Претпријатието е кредитноспособно, и со вкупниот капитал и резерви може да ги покрие вкупните долгови (просечната кредитна способност е 147%, односно 161% за 2019 година). Степенот на самофинансирање е висок (120% просечно, односно 128% за 2019 година). Овие два показатели се значителни во рамките на просекот на 30те анализирани претпријатија.

Економичност

Претпријатието работи позитивно во анализираниот период, остварува вишок од 5% во анализираниот период од 5 години, а за 2019 година овој показател изнесува 7%. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи во петгодишниот просек е високопозитивен, но навлегува во негативната зона во 2019 година. Сепак ова нема значајно влијание на финансискиот резултат.

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со висока моментна ликвидност од неверојатни 1,025% во просек и дури 2.019% за 2019та. Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува дури 1.861% просечно, односно 2.480% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

Јавно комунално претпријатие ДЕРВЕН, Велес

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	194,468,988	179,390,603	189,623,480	190,378,997	193,415,915

Вкупните приходи на **Јавното комунално претпријатие Дервен, Велес** во 2019 година бележат незначителен **пораст од 0,5%** споредени со 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	2.8	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	0.0	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	0.8	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	125	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	0.8	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	121	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	19	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	18	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	598	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	541	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	167	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	293	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	94	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	89	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	6	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	11	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	186	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	169	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	181	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	165	%

Економичност		
2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	-2	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусокво 2019 година	-10	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	18,906.1	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусокво 2019	7,571.1	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	0	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	-7	%
Ликвидност		
2015-2019: Просечната моментна ликвидност	64	%
Просечната моментна ликвидност	57	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	1,278.9	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	561.1	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	1,318	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	577	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Просечната стапка на профитабилноста за анализираните 5 години изнесува 2,8%. Бидејќи во 2019та претпријатието искажало нето- загуба, овој индикатор за таа година изнесува нула.

Средствата што ги поседува претпријатието, со ваква стапка на профитабилност, би се обновиле за 125 години, а вложениот капитал би се вратил за 21 години, големина што е значително полоша од просекот (38 години, односно 32 години). Во приватниот сектор времето на поврат на вложениот капитал се позиционира вообичаено на 10 години.

Ефикасност

Претпријатието своите залихи ги продава за 29 дена просечно, а во 2019 година овој рок е скусен на 18 дена.

Претпријатието ги наплатува побарувањата на претпријатието за 598 дена просечно за 5те години, односно 541 ден за 2019 година. Деновите потребни за наплата на побарувањата се значително подолги од просекот на 30те анализирани претпријатија (61 ден во просек, 64 дена во 2019 година). Скратувањето на роковите за наплата на побарувањата значи подобрување на управувањето со побарувањата на претпријатието.

За разлика од наплатата, обврските во просек за анализираниот период ги плаќала за 167 дена, а во 2019 година овој рок е продолжен на 293 ден. Овие индикатори се подобри од просекот, кој изнесува 484 дена за петгодишниот период, односно 365 дена во 2019.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 94% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 89%), додека 6% (за 2019 година, овој процент изнесува 11%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Претпријатието е високо кредитноспособно, и со вкупниот капитал и резерви може да ги покрие вкупните долгови (просечната кредитноспособност е 189%, односно 169% за 2019 година). Степенот на самофинансирање се наоѓа во зоната на безбедност (181% просечно, односно 165% за 2019 година). Овие два показатели се значително повисоки од просекот на 30те анализирани претпријатија.

Економичност

Претпријатието не работи позитивно во анализираниот период, не остварува вишок во анализираниот период од 5 години, за 2019 година расходите се повисоки од приходите за 10%. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е високо позитивен, но нема значајно влијание на финансискиот резултат (во просек 18.906%, односно 7.571% во 2019 година).

Ликвидност

Ликвидноста е најнеквалитетен индикатор за анализа, затоа што пресметува краткорочни позиции од билансите на претпријатието. Претпријатието располага со моментна ликвидност од 64% во просек и 57% за 2018 година, што е полошо од просекот од 115% за петгодишниот период, односно 164% за 2019 година. Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува дури 1.279% просечно, односно 561% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително ја подобрува сликата за ликвидноста на претпријатието.

АД за приредување игри на среќа Државна лотарија, Скопје

Година	2019	2018	2017	2016	2015
Вкупни приходи по години	557,133,940	96,455,438	282,138,473	199,305,238	131,924,377

Вкупните приходи на АД за приредување игри на среќа Државна лотарија, Скопје во 2018 година бележат раст од 322,3% споредени со 2015 година.

Просечни финансиски индикатори на претпријатието за периодот 2015 - 2019 година

Профитабилност		
2015-2019: Просечна стапка на профитабилност на претпријатието	33.3	%
Просечна стапка на профитабилност во 2019 година	55.1	%
2015-2019: Просечен поврат на средствата ROA	12.6	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложените средства за	8	години
2015-2019: Просечен поврат на капиталот ROE	14.7	%
Со вакво темпо компанијата би ги вратила вложениот капитал за	7	години
Ефикасност		
2015-2019: Претпријатието се ослободува од залихите просечно за	145	денови
Ослободување (продавање) на залихите во 2019 година	138	денови
2015-2019: Своите побарувања од изврш. продажба просечно ги наплатува за	107	денови
Наплата на извршената продажба во 2019 година	82	денови
2015-2019: Обврските кон добавувачите просечно ги плаќа за	34	денови
Плаќање на обврските кон добавувачите во 2019 година	34	денови
Финансиска стабилност		
2015-2019: Претпријатието ги финансираат своите средства од сопствени извори со	87	%
Претпријатието ги финансира своите средства од сопствени извори во 2019 година	82	%
2015-2019: Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување	13	%
Остатокот од средствата ги финансира со некаква форма на задолжување во 2019	18	%
2015-2019: Просечната кредитна способност изнесува	146	%
Просечната кредитна способност во 2019 изнесува	198	%
2015-2019: Степенот на самофинансирање изнесува	125	%
Степенот на самофинансирање во 2019 изнесува	159	%

Економичност

2015-2019: Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок	18	%
Претпријатието ги покрива со вкупните приходи направените вкупни расходи и остварува вишок/кусок во 2019 година	40	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок	2,120,549.4	%
Претпријатието ги покрива со финансиски приходи направените финансиски расходи и остварува вишок/кусок во 2019	7,014,073.8	%
2015-2019: Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок	68	%
Претпријатието ги покрива со редовните и финансиските приходи направените редовни и финансиски расходи и остварува вишок/кусок има во 2019	132	%

Ликвидност

2015-2019: Просечната моментна ликвидност	154	%
Просечната моментна ликвидност	219	%
2015-2019: Просечната тековна ликвидност	211.1	%
Просечната тековна ликвидност во 2019 изнесува	265.1	%
2015-2019: Просечната општа ликвидност	281	%
Просечната општа ликвидност во 2019 изнесува	324	%

Финансиска анализа – објаснувања

Профитабилност

Во сите анализирани години претпријатието остварило нето добивка. Просечната стапка на профитабилност на претпријатието е 33,3% што е речиси 6 пати повисоко од просекот на 30те анализирани претпријатија (6,0%). Стапката на профитабилност на претпријатието во 2019 година е 55,1% што е пак за неполни 9 пати подобро од просекот анализирани претпријатија во истата година (6,5%).

Коефициентот ROA во вакви услови изнесува 12,6% што е повисоко од просекот од 2,7%, а коефициентот ROE изнесува 14,7%, што исто така е повисоко од просекот од 3,2%.

Согласно тоа, со тековното темпо претпријатието би ги вратило вложените средства за 8 години, а вложениот капитал за 7 години. Овие стапки на поврат се значително подобри од просекот на анализирани претпријатија и високо конкурентни и со приватниот сектор.

Ефикасност

Претпријатието своите залихи ги продава за 145 дена просечно, а во 2019 година за 138 дена.

Наплатата на побарувањата на претпријатието има тренд на подобрување и изнесува 107 дена просечно за 5те години, односно 82 дена за 2019 година. Скратувањето на роковите за наплата на побарувањата значи подобрување на управувањето со побарувањата на претпријатието.

За разлика од наплатата, претпријатието обврските во просек ги плаќало за покусо време од што ги наплаќала побарувањата и тоа за 34 дена (во просек во 2019 година), што е значително подобро од просекот (484 дена за петгодишниот период, односно 365 дена во 2019 година).

Иако постои простор за подобрување на работниот капитал, управувањето со побарувањата и обврските

на претпријатието е значително подобро споредено со останатите претпријатија кои се предмет на оваа анализа.

Финансиска стабилност

Изворите на финансирање на средствата ја покажуваат финансиската стабилност на претпријатието. Средствата што ги поседува претпријатието, 87% се финансирани од сопствени извори (за 2019 година, овој процент изнесува 82%), додека само 13% (за 2019 година, овој процент изнесува 18%), од поседуваните средства се набавени на товар на добавувачите (кредиторите).

Претпријатието е високо кредитноспособно, и со вкупниот капитал и резерви може да ги покрие вкупните долгови (просечната кредитнаспособност е 146%, односно 198% за 2019 година). Степенот на самофинансирање се наоѓа во зоната на безбедност (125% просечно, односно 159% за 2019 година).

Економичност

Претпријатието работи профитабилно, покривајќи ги вкупните расходи во целост и остварувајќи вишок на приходи од 18% (за 2018 година 40%). За споредба, во просек 30те анализирани претпријатија оствариле вишок од 4% во анализираниот петгодишен период, односно вишок од само 3% во 2019та година. Односот на финансиските приходи и финансиските расходи е високо позитивен.

Ликвидност

Претпријатието е високо ликвидно. Паричните средства се доволни за покривање на краткорочните обврски (моментната ликвидност во просек е 154%, односно 219% во 2019та). Овој однос е подобар ако се вклучат и побарувањата како средства со кои може да се затвори краткорочна обврска (со компензација), тогаш тековната ликвидност изнесува 211% просечно, односно 265% за 2019 година. Општата ликвидност пак, со вклучување и на залихите како средство со кое може да се покријат краткорочните обврски дополнително влијае на подобрување на сликата за ликвидноста на претпријатието (281% просечно, односно 324% за 2019 година).

